

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1929—1930

INNEHÅLL:

1. Årsredogörelse.
2. Tillägg:
 - a) Ordning vid årsexamen den 7 juni 1930.
 - b) Inträdesfordringar.
 - c) Bestämmelser ur den nya läroverksstadgan.

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1929—1930

Kap. I. Undervisningen.

Lärotider.

Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar torsdagen 1. den 22 augusti och med allmänt upprop tisdagen den 27 augusti kl. 5,³⁰ e. m., varpå den egentliga undervisningen tog sin början den 28 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 17 december kl. 10,³⁵ f. m. Avslutningen ägde rum den 19 december.

Vårterminen började onsdagen den 8 januari och kommer att sluta den 7 juni. Upprop ägde rum den 9 januari kl. 8,¹⁵ f. m., varefter undervisningen omedelbart tog sin början; den är ämnad att fortgå till den 4 juni kl. 2,³⁵ e. m.

Inträdes- och flyttningsprövningar ägde under höstterminen rum 22—27 augusti (5 dagar), under vårterminen 8—13 januari (5 dagar); prövningar för inträde i realskolans första klass komma att anställas den 10 och 11 juni.

Gemensam ledighet från undervisningen har lämnats hela läroverket: 2.

a) under höstterminen: den 18 och 19 oktober (sedvanligt höstlov).

b) under vårterminen: den 24 och 25 februari (sedvanligt februarilov) den 1 maj, den 22 februari och 24 mars (läroverksstadgan § 18 mom. 3).

Idrottslov för hela läroverket har beviljats: under höstterminen: 5 och 20 september, 4 november, 6 december (halvdagar), under vårterminen: 29 januari, 8 februari, 7 och 12 mars, 1 och 12 april (halvdagar), 4 februari (heldag), från kl. 12 den 12 februari till kl. 12 den 13 februari.

Timplan.

Läroverkets timplan har överensstämt med den för de allmänna läroverken 3. gällande normalplanen.

På grund av ombyte av lärare ha under vårterminen några mindre ändringar måst göras i den för höstterminen gällande arbetsordningen.

Koncentrationsundervisning har under läsåret förekommit i följande utsträckning: i ring L. II⁴: geografi har lästs 3 veckotimmar under förra hälften av varje termin, biologi 3 veckotimmar under terminernas senare hälft, kristendom har lästs 6 veckotimmar under den sista tredjedelen av varje termin, historia 6 veckotimmar under de två första tredjedelarna; i ring I³: biologi har lästs 3 veckotimmar under förra hälften, geografi 3 veckotimmar under senare hälften av varje termin; i ring R. I³: fysik har lästs 5 veckotimmar under de tre första femtedelarna, kemi 5 veckotimmar under de två sista femtedelarna av varje termin.

Lärokurser.

4. FYRAÅRIG REALSKOLA.

Klass 1⁴.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Matteusevangeliet med komplettering ur Lukasev. Läsning i urval av Apostlagärningarna och delar av Pauli brev. Tidsbilder från gamla tiden. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 6 t. Svensk läsning, del II av Anjou—Berg—Sjövall samt Fänrik Ståls sägner I—II. Övningar i att med egna ord återgiva den lästa texten. Framsägning av dikter utantill. Rättskrivningsövningar (c:a en i veckan), varvid samtliga ljud genomgåts. Övningar i satslösning och interpunktion; grammatiken systematiskt genomgången till och med verb. Dispositionsövningar. 9 uppsatser, alla på läroverket. (*Schultz*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) En trevlig dag under sommarlovet. b) Vad jag tycker om att sysselsätta mig med på lediga stunder. 2. a) Stefanus' martyrdöd. b) Den hedniska gudeläran i Norden. c) En botanisk exkursion. d) Trosskusken (efter Runeberg). 3. a) Berätta om den heliga Birgitta! b) Något om den ryske bonden och hans liv. c) En gymnastiklektion. d) Ett biografbesök. 4. a) Något om terminens idrottslov. b) En arbetsdag under terminen. c) Vad 10-öringen hade att berätta. 5. a) Engelbrekt och dalkarlarna. b) I julottan. c) Julgranens historia. d) Gudsfreden (Efter Selma Lagerlöf). 6. a) Berätta vad du vet om munkväsendet! b) Om elefanten. c) Något om det jag hörde och såg på etnografiska utställningen i går. 7. a) Trojanska kriget. b) En av Fänrik Ståls sägner, som jag tycker mycket om. c) Något om vinodlingen i Frankrike. d) Vad jag skulle göra, om jag vore rik. 8. a) En gudstjänst i katakomberna. b) Alexander den store. c) Ett roligt äventyr. d) Min skolväg. 9. —.

TYSKA, 7 t. Första och omkring 25 st. av andra avdelningen i Calwagens läsebok jämte tillhörande grammatik. Övningar i översättning från svenska till tyska. Tal- och hörövningar. (*Schultz*).

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Fäderneslandets historia: forntiden och medeltiden. Allmän historia: forntiden och medeltiden (delvis). (*Dahl*).

GEOGRAFI, 2 t. Europa (utom Sverige). (*Schultz*).

MATEMATIK, h. t. 5 t., v. t. 6 t. Folkskolans kurs i aritmetik repeterad och utvidgad. Enkla sifferekvationer av första graden med en obekant jämte tillämpningar på lättare aritmetiska uppgifter samt mätnings- och konstruktionsuppgifter såsom förberedelse till studiet av den egentliga geometrien. Därjämte har under vårterminen genomgåts instrument och metoder för längd-, volym- och viktbestämning samt bestämning av specifik vikt. (*Urelius*).

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Däggdjurens, fåglarnas och kräldjurens byggnad och viktigare former; kortfattad översikt av de högre växternas yttre organ i samband med växtundersökning och växtbestämning efter flora. Exkursioner. (h. t. *Sjögren*, v. t. *Rehlin*).

Sommararbete: insamling av minst 50 växtarter.

- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: profilteckning efter enkla föremål; teckning ur minnet; övning i målning med vattenfärger och kritor. Linearritning: enkel projekteringsritning. (*Edström*).
- MUSIK, 2 t. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildnings-, tonträffnings- och taktövningar. Körsång: Normalsångbok för högre allmänna läroverken, koraler. (*Ullman*).
- SLÖJD för flickor, 2 t. Stoppning på maskin och för hand; enkel maskinsömnad av underkläder; tillklippning. Enklare prydnadssöm. (*v. Sydow*).

Klass 2⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Hj. Holmquist, Bilder ur kyrkohistorien från medeltiden till pietismens fäder med huvudvikt på de stora reformatorernas liv och verksamhet. (*Väring*).
- MODERSMÅLET, 4 t. Läsning av Bygd och folk, Frithiofs saga samt några dikter i Svenska bilder. Framsägning av dikter utantill. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar, satslösning och reproduktionsövningar. Grammatiken slutläst. Dispositionsövningar. 11 uppsatser, alla på läroverket. (*Månsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Berätta något om Luther. b) Berätta något om lapparna. c) Ryssklockan i Hietaniemi (referat).
2. a) Ansgar, Nordens apostel. b) Drottning Elisabeth av England. c) En bok, som jag nyligen läst.
3. a) Berätta vad du vet om den helige Fransiskus. b) Balders bål (efter Tegnér). c) Sibiriens skogsområde. d) Ett besök på cirkus.
4. a) Berätta vad du vet om den heliga Birgitta. b) Berätta om Kina och kineserna. c) Ett besök på biografen.
5. a) Savonarola. b) Gustav Vasas äventyr i Dalarna. c) Biet.
6. a) Nordiska sjuårskriget. b) Gustav Dalén — den store uppfinnaren. c) Hur jag tillbringade julaftonen 1929 (brev).
7. a) Luther i sitt hem. b) Tåget över Bält. c) Vita frun (efter Snoilsky).
8. a) Berätta om Gustav II Adolf och hans medhjälpare. b) Egypten. c) Min boksamling.
9. a) Berätta vad du vet om reformationen i Sverige. b) Karl XI:s krig med Danmark. c) Hur jag tänker tillbringa påsken.
10. a) Johannes Rudbeckius. b) Karl XII och ryssarna. c) En slant berättar sina öden.
11. —.

- TYSKA 5 t. Calwagens läsebok slutläst (från stycket 23, avdelning II). Styckena 1—25 i Deutsches Leben. Huvuddragen av formläran. Översättning av de i Calwagens läsebok förekommande tillämpningsövningarna samt styckena 1—21 i Lätta stycken av Heuman. Övning i att använda ordböcker. Tal- och hörövningar. (*Månsson*).

- ENGELSKA, 4 t. Styckena 1—60 i nybörjarboken. Formläran i bihanget till denna. Talövningar och tillämpningsövningar. (*Månsson*).

- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia: nyare tiden till omkring 1720. (*Väring*).

- GEOGRAFI, 2 t. Asiens och Afrikas geografi. (*Flensburg*).

- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferekvationer av första graden med en obekant, procenttal. Geometri: Konstruktioner och

satser rörande räta linjer, vinklar, trianglar, parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övningssatser. (h. t. *Sjögren*, v. t. *Rehlin*).

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Zoologi: Groddjuren, fiskarna och de ryggradslösa djuren. Botanik: Undersökning av levande växter och växtbestämning. Exkursioner. (*Sjögren*).

Sommararbete: insamling av minst 50 växtarter.

FYSIK, 3 t., därav 1 t. laborationer varannan vecka. Statik och värmelära samt magnetism och statisk elektricitet enligt läroboken jämte anteckningar. (*Munthe*).

Under laborationerna ha utförts följande försök:

1. Längdmätningar I (Bestämning av π). 2. Nonien. Volym I. 3. Bestämning av volym II. 4. Specifik vikt. Archimedes' våg. 5. Pyknometern. 6. Luftens vikt. 7. a) Böjning av glaströr. b) Vattenmanometern. 8. Tvåarmade, rärliniga hävstången. 9. Kviksilvertermometerns fixpunkter. 10. Koppars (mässings) längdutvidgning. 11. Köldblandning. 12. Försök med "kolsyresnö". 13. Försök med en termosflaska (Dewars kärl). 14. Kalorimeterförsök. 15. Några kondenseringsförsök. 16. Ångmaskiner. 17. Fyrtaktsmotorn. 18. —.

TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: profilteckning, enkla perspektivteckningar; teckning ur minnet; mönsterteckning; målning med kriter och vattenfärger; textning. Linearritning: plana geometriska konstruktioner; projektionsritning. (*Edström*).

MUSIK, 2 t. Körsång: Unisona sånger ur A. Tegnér's "Sjung, svenska folk" samt fyrstämmiga sånger ur "Svenska skolkvartetten". (*Ullman*).

SLÖJD FÖR GOSSAR, 2 t. Arbeten, där sinkning (genomgående och halvförtäckt), slitsning, inpassning av lås och gångjärn, ritning samt lättare svarvning förekommit. Undervisning i skärpning och filning har även meddelats. (*Tössberg*).

SLÖJD FÖR FLICKOR, 2 t. Linnesöm på maskin. Enklare prydnadssöm. Band- och spetskantning på maskin. Knyppling. (*v. Sydow*).

FEMÅRIG REALSKOLA.

Klass 1⁵.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Jesu liv och verksamhet i anslutning till Markus' evangelium. Genomgång av H. Steen: Jesu tal och liknelser under särskilt beaktande av Jesu bergspredikan. Läsning av valda delar av Apostlagärningarna. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 6 t. Anjou—Berg—Sjövall, Svensk läsning I. Övning i muntlig redogörelse för egna erfarenheter, återgivande av berättelser och skildringar. Framsägning av dikter utantill. De vanligaste ordklasserna och satsdelarna. Rättskrivningsövningar (c:a en i veckan), varvid särskilt långt medljud genomgått. Korta skriftliga framställningar (c:a en i månaden). (*Flensburg*).

- TYSKA, 6 t. Första och $\frac{1}{3}$ av andra avdelningen i Calwagens läsebok jämte tillhörande grammatik. Övningar i översättning från svenska till tyska. Tal och hörövningar. (*Flensburg*).
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Berättelser och bilder ur fäderneslandets historia från Engelbrekt till våra dagar. Läsning av sagor och berättelser från Nordens forn- och medeltid. (*Dahl*).
- GEOGRAFI, 2 t. Europa (utom Sverige) till Frankrike. (*Dahl*).
- MATEMATIK, 5 t. Repetition av heltalsläran. Fullständig kurs i decimalbråk. Inledande kurs i allmänna bråk jämte addition, subtraktion och multiplikation. Tillämpningsuppgifter. (*Dahl*).
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av levande växter; något om växters insamling och preparering. Exkursioner. (h. t. *Sjögren*, v. t. *Rehlin*).
- VÄLSKRIVNING, 1 t. Skrivning av stor stil, en del lärjungar småstil. (*Edström*).
- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: profiltäckning efter enkla föremål; färgläggning; teckning ur minnet och fantasien. (*Edström*).
- MUSIK, 2 t. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildnings-, tonträffnings- och taktövningar. Körsång: Normalsångbok för högre allmänna läroverk, koraler. (*Ullman*).
- SLÖJD FÖR GOSSAR, 2 t. Förfärdigande av enklare föremål av trä med lätta sammansättningar såsom spikning, skruvning och plattning. Undervisning har lämnats om härtill behövliga verktygs riktiga användning och vård. (*Tössberg*).
- SLÖJD FÖR FLICKOR, 2 t. Virkning, krokning, stickning med 5 stickor. Enkel lannesöm för hand. (*v. Sydow*).

SEXÅRIG REALSKOLA.

Klass 3.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet fullständigt genomgången och delvis repeterat. Bibelläsning: Apostlagärningarna noggrant genomgångna. Söderblom, Levnaden, tron och bönen t. o. m. sid. 114 samt repetition av viktigare stycken ur 2:a klassens kurs. Svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. (*Väring*).
- MODERSMÅLET, 6 t. Läsning av Lindwalls läsebok III och Fänriks Ståls sägner; reproduktionsövningar; smärre uppsatser, utarbetade på lärorummet; framsägning av inlärdas dikter; form-, sats- och interpunktionslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. (*Gustafsson*).
- TYSKA, 6 t. Tredje avdelningen av Calwagens elementar- och läsebok; Rodhes läsebok påbörjad; det viktigaste av formläran genomgången;

- vissa delar av syntaxen muntligt i anslutning till den lästa texten; talövningar samt muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. (*Gustafsson*).
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia: 1611—1718; allmän historia: forntiden efter läroboken. (*Gustafsson*).
- GEOGRAFI, 2 t. Sydeuropa samt brittiska öarna efter läroboken; översikt av Europa. (*Flensburg*).
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om bråk avslutad och repeterad. Regladedetri och lättare procent- och ränteproblem. Huvudräkning. Geometri: förberedande mätningar och konstruktioner; de enklaste geometriska figurerna. (*Olsson*).
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: fåglar, kräddjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ, undersökning av levande växter jämte växtbestämning efter flora, exkursioner. (h. t. *Sjögren*, v. t. *Rehlin*).
- Sommararbete: insamling av minst 50 växtarter.
- VÄLSKRIVNING, 1 t. Skrivning av mindre och större stil. (*Edström*).
- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning efter föremål ur verkliga livet, ur växt- och djurvärlden samt plana gipsar; teckning ur minnet; färgläggning med vatten- och kritfärger. (*Edström*).
- SÅNG, 2 t. Körsång: Unisona sånger ur A. Tegnér's "Sjung, svenska folk" samt fyrstämmiga sånger ur "Svenska skolkvartetten". (*Ullman*).
- SLÖJD, 2 t. Tillverkning av enkla föremål av trä med något svårare sammansättningar, såsom gradning och tappning. (*Tössberg*).

Klass 4.

- KRISTENDOM, 2 t. Israels historia meddelad i sammanhang med en översikt av gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Korta underrättelser ur den allmänna religionshistorien i sammanhang med Israels historia. Steen, Tro och liv, sid. 7—24, 67—93. (*Väring*).
- MODERSMÅLET, 4 t. Läsning och förklaring av stycken i läseboken samt av Runebergs Älgskyttarna och Julkvällen. Framsägning av inlärd poetiska stycken. Form- och satslära i förening med satsanalys. Övningar i rättstavning och interpunktion. 11 uppsatser, därav 6 på lärorummet. (*Schultz*).

Ämnen för uppsatserna:

- 1 (på läroverket). Prinsessan på ärten (repr.). 2. a) Mitt herbarium. b) En höstdag i skogen. c) En historia om en hund. 3 (på läroverket). a) Något om konung David. b) Något om första korståget. c) Berätta om Vilhelm Tell. d) Något om näringslivet i ryska Nordasien. e) Hur jag tillbragte tredagarslovet. 4. a) Ett äventyr. b) Min skolväg. c) Ett biografbesök. d) En gymnastiklektion. 5 (på läroverket). a) Berätta, vad du vet om profeten Elia. b) Columbus och Amerikas upptäckt. c) Orsakerna till att nya tiden räknas från omkring 1500. d) Té-odling i Kina. e) Bröllopsmarschen (efter Selma Lagerlöf). 6 (på läroverket). a) Berätta om Wallenstein.

b) Om pumpar. c) Hur jag firade julaftonen. d) Några svenska julseder. 7. a) En skolfest. b) Min boksamling. c) En sportbragd. 8 (på läroverket). a) Något om Runebergs dikt Älgskyttarna. b) En episod ur Älgskyttarna. c) Om spindlarna. d) Om Sahara. 9. a) Vad jag sysselsätter mig med på lediga stunder. b) Hur jag förvärvade min första inkomst. c) Ett brev till en god vän. 10. —. 11. —.

TYSKA, 4 t. Rodhe, Tysk läsebok till omkr. sid. 70 jämte motsvarande stycken i Bokelund—Rodhe, Tyska översättningsövningar. Rep. av formläran; syntax i anslutning till texten. 11 skriftliga översättningar till tyska, varav 8 i skolan. Muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. (*Gustafsson*).

ENGELSKA, 5 t. Styckena 1—55 i nybörjarboken. Formläran i bihanget till denna. Talövningar och tillämpningsövningar. (*Månsson*).

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1809 jämte en kortfattad översikt av Danmark—Norges historia för samma tid; motsvarande delar i läseboken. Allmänna historien: medeltiden och nyare tidens första tidevarv samt berättelser från samma tid i Estlanders läsebok. (*Armini*).

GEOGRAFI, 2 t. Asiens och Afrikas geografi. (*Dahl*).

MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferekvationer av första graden med en obekant jämte problem, lösta dels med tillhjälp av aritmetiska metoden, dels med ekvationsmetoden. Geometri: läran om räta linjer, vinklar, trianglar och parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övningssatser. (h. t. *Sjögren*, v. t. *Rehlin*).

BIOLOGI, 1 t. Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växtbestämning, herbarieförhör på minst 50 växtarter. Exkursioner. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. (h. t. *Sterner*, v. t. *Sjögren*).

FYSIK, 2 t. De viktigaste egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer, de enkla maskinerna och det allmännaste av värmeläran. 2 laborationstimmar var tredje vecka med tredjedelen av klassen; härvid ha följande försök utförts:

1. Bestämning av förhållandet mellan en cirkels omkrets och diameter. 2. Bestämning av specifika vikten hos en tråkloss. 3. Pyknometern. 4. Bestämning av fasta och flytande kroppars specifika vikt med användande av Arkimedes' princip. 5. Försök med den tvåarmade hävstången. 6. Koppars och mässings längdutvidgningskoefficienter. 7. Kvicksilvertermometerns fixpunkter. 8. —. 9. —. (*Dahl*).

TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning såsom i föregående klass; teckning av enkla mönster; övningar i skuggning och färgläggning. Linearritning: förberedande övningar i ritinstrumentens användning; plana geometriska konstruktioner i anslutning till den geometriska kursen. (*Edström*).

SÅNG, 2 t. Lika med klass 3. (*Ullman*).

SLÖJD, 2 t. Arbeten, där sinkning (genomgående och halvförtäckt), slitsning, inpassning av lås och gångjärn, ritning samt lättare svarvning förekommit. Undervisning i skärpning och filning har även meddelats. (*Tössberg*).

Klass 5.

KRISTENDOM, 2 t. Framställning av Jesu liv och verksamhet, meddelad i sammanhang med en översikt av nya testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i anslutning till andra och tredje trosartikeln samt de 3 sista huvudstyckena. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av Tegnér's Fritiofs saga, Snoilskys Svenska bilder samt stycken ur läseboken; referat samt framsägning av stycken i bunden form. Repetition av satsläran. Elementerna av versläran. Rättstavnings- och interpunktionsprov. Dispositionsövningar. 11 uppsatser, därav 6 på läroverket. (5 a *Väring*, 5 b *Rydholm*).

Ämnen för uppsatserna i 5 a:

1 (på läroverket). a) Det religiösa och politiska tillståndet i Palestina vid tiden för Kristi födelse. b) Vita frun (ur Snoilskys svenska bilder). c) Filmen Simba. d) På järnvägsstationen en söndagskväll. e) Mitt sommarhem. f) En skolboks historia. g) Ett pojkestreck. h) Något om svensk hemslöjd. 2. a) Min frimärkssamling. b) Böckerna på min bokhylla. c) En dag ur en skolpojkes liv. d) En skolhistoria. e) Vad kan och bör man göra för att bevara sin hälsa? f) Karl XII och Peter den store. 3 (på läroverket). a) Vapenbröderna (efter Snoilskys svenska bilder). b) Mexiko. c) Jesu frestelser. d) Pastor Hoas' föredrag i Vänersborgs kyrka. e) En timme på skolans kemiska laboratorium. f) Om våra sädesslag. g) Åskfenomenet. h) En episod från franska revolutionen. 4. a) Vad polisen har att göra. b) Varför pojkar så gärna vilja bli sjömän. c) Mina erfarenheter som jägare. d) Den 6 nov. 1929. e) Ett besök på cirkus Hagenbeck. 5 (på läroverket). a) Grönland och dess inbyggare. b) Något om Napoleon III. c) Liknelsen om säningsmannen. d) Stenbock vid svarvstolen (ur Snoilskys svenska bilder). e) Hur affärsmannen gör reklam för sina varor. f) Tidningarna i Vänersborg. g) Om jag skulle förtjäna mitt uppehälle själv. 6. Fritt val. 7 (på läroverket). a) Vad jag studerar för nöjes skull. b) Sydamerikas djurliv. c) Vad känner du till om Karl XIV Johan? d) Om björnen. 8. a) Hur Ansgars minne firats vid läroverket. b) Vad jag vet om skidåkning. c) Den trettonde mars (ur Snoilskys svenska bilder). d) Jesu förklaring. 9 (på läroverket). a) Pauli missionsresor. b) Om elektrolys. c) Förenta staternas naturtillgångar. d) Skeppet Ellida (efter Fritiofs saga). e) Den nya riksdagsordningen av år 1866. 10. —. 11. —.

Ämnen för uppsatserna i 5 b:

1 (på läroverket). a) Det religiösa och politiska tillståndet i Palestina vid tiden för Kristi födelse. b) Den ärorika revolutionen. c) Peter den store. d) Filmen Simba. e) På järnvägsstationen en lördagskväll. f) En skolboks historia. 2. Olika sätt att färdas på vattnet. 3 (på läroverket). a) Något om orsakerna till franska revolutionen. b) Vad Fritiof ärvde efter sin far. c) Mexiko. d) En marknadsdag. e) Om resor förr och nu. f) Vad jag tycker om idrottsloven. 4. Var vill du helst bo, i staden eller på landet? 5 (på läroverket). a) Liknelsen om säningsmannen. b) Grönland och dess invånare. c) Napoleon III. d) Ett besök hos tandläkaren. e) När väckarklockan ringer. f) Vilket är det riktigaste och bästa sättet att sköta sin skolgång. 6. a) Julfirandet förr och nu. b) En julotta. c) Min gladaste julafton. d) Ett julkalas. 7 (på läroverket). a) Innehållet i Fritiofs saga. b) Vad jag vet om Ansgar. c) Hur unionen mellan Sverige och Norge kom till. d) En intressant föreläsning. e) Olika slag av motorfordon. f) Vad jag vet om skidåkning. g) Belysningsmedel förr och nu. 8. Vinterns fördelar och olägenheter. 9 (på läroverket). a) Pauli missionsresor. b)

Innehållet i en dikt i "Svenska bilder". c) Svenskarna och brännvinet. d) Förenta staternas naturtillgångar. e) Om elektrolys. f) Hur skulle du använda en större lotterivinst? 10. —. 11. —.

- TYSKA, 4 t. Rodhe, tysk läsebok slutläst i avd. a, till omkr. sid. 130 i avd. b jämte motsvarande i översättningsövningarna. Grammatik: Formläran, repetition av starka verb; syntaxen till infinitiv; 11 skriftliga reproduktioner eller översättningar till tyska, varav 7 på läroverket. Talövningar och andra tillämpningsövningar. (5a *Reimers*, 5b *Gustafsson*).
- ENGELSKA, 5 t. Elementarboken slutläst. Styckena 1—63 i Jespersen—Rodhes läsebok, därav 16—36 kursivt. Formläran avslutad. Syntax i samband med texten. Talövningar. Zetterström, Översättningsövningar, 20 st. (5a *Reimers*, 5b *Möller-Sobel*).
- FRANSKA (valfritt), 3 t. Omkring 40 sidor i Böttker-Hösts lärobok med grammatik, uttalsövningar och tillämpningsövningar. (5a *Nilsson*, 5b *Månsson*).
- HISTORIA 3 t. Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges från 1809 till närvarande tid. Allmän historia från 1648 till närvarande tid. (5a h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*, 5b *Rydholm*).
- GEOGRAFI, 2 t. Australiens och Amerikas geografi samt kort repetition av vissa delar av Europas geografi. Det allmännaste av geologien. (h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*).
- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en obekant jämte problem, särskilt ränteuppgifter, bolags-, arbets-, tal-, rörelse- och blandningsproblem. Multiplikation och upplösning i faktorer av enkla polynom, i sammanhang härmed begreppet dignitet samt räkning med algebraiska bråk av enkelt slag. Geometri: cirkeln avslutad; satser om likytiga figurer och regelbundna mångsidningar; sammanfattande repetition av den föregående kursen; övningsuppgifter. (5a *Sjögren*, 5b *Munthe*).
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: repetition av djurriket. Botanik: fanerogamernas och kryptogamernas systematik, en höstexkursion 3 timmar, en vårexkursion planerad. Herbarieförhör på minst 100 växtarter. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. (h. t. *Sterner*, v. t. *Rehlin*).
- FYSIK, 1 t. Läran om magnetismen och elektriciteten. (5a *Olsson*, 5b *Munthe*).
- KEMI, 2 t. De viktigaste företeelserna inom den oorganiska kemien; mineral och bergarter. En timme i veckan dessutom frivilliga laborationsövningar. Försök enl. läroboken. Ett par geologiska exkursioner planeras under sista delen av vårterminen. (*Dahl*).

Under laborationsövningarna ha utförts följande experiment:

1. Bestämning av svavelkoppars kvantitativa sammansättning.
2. Bestämning av luftens syrehalt.
3. Reduktion av kopparoxid med lysgas.
4. Reduktionsförsök med blåsrör och kol.
5. Framställning av saltsyra.
6. Framställning av salpetersyra.
- 7.

Framställning av ammoniak. 8. Framställning av kopparklorid eller kopparsulfat ur kopparoxid. 9. Neutralisation av lut med syra. 10. Framställning av zinksulfat. 11. Framställning av kopparkarbonat. 12. Sönderdelning av kopparkarbonat i kopparoxid och koldioxid. 13. Framställning av kaliumnitrat ur natriumnitrat och kaliumklorid. 14. —

TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: de allmännaste grunderna för perspektivbildens uppkomst; perspektivisk konturteckning och skuggning efter diverse modeller samt efter enkla fristående föremål; färgläggning. — Lineärritning: skalor; de första grunderna i projekteringsritning, tillämpade på enkla modeller i given skala. (*Edström*).

SÅNG, 2 t. Lika med klass 3. (*Ullman*).

SLÖJD, 2 t. Lika med klass 4. (*Tössberg*).

Klass 6.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Apostlagärningarna. Kyrkohistoria: läseboken genomgången med huvudvikten lagd på den äldsta kyrkans historia, reformationstiden och nyare tiden. Några av de viktigare religioner, med vilka kristendomen trätt i beröring. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet; referat och deklamationsövningar. Övningar i muntlig framställning; övningar i att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. 10 uppsatser, därav 4 på läroverket. (*Flensburg*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Kanalvägen mellan västra och östra Sverige. b) Hur man fotograferar. c) Mina intressen utanför skolan. 2 (på läroverket). a) Berätta vad du vet om Anna Maria Lenngren. b) Varför kan en ny tid sägas hava inbrutit omkring år 1500. c) Beskriv ett svenskt landskap. d) Ett radioprogram. e) Idrottens fördelar och nackdelar. 3. a) Berätta vad du vet om någon eller några berömda västgötar. b) Vulkaner och vulkanutbrott. c) Vilka förändringar jag skulle vilja genomföra i Vänersborg. d) Mina framtidsplaner. e) Nyttan av bad. 4 (på läroverket). a) Något om reformationens förelöpare. b) Varför kallas årtiondena efter 1810 för Sveriges litterära guldålder? c) Berätta vad du vet om Karl XI. d) Plantageodling. e) Andning och andningsorganen. f) Olika slag av musikinstrument. g) Vilken är en god kamrat? h) Några orsaker till eldsvådor. 5. a) Några skiljaktigheter mellan tal- och skriftspråk. b) Handel och sjöfart genom tiderna. c) Beskriv en uppfinning. d) Sveriges tändsticksindustri. e) Våra viktigaste hälsoregler. 6. a) Berätta vad du vet om den moderna arbetarrörelsen. b) Kristoffer Polhem. c) Nyttan av att äga telefon. d) Med en flod från källa till mynning. 7 (på läroverket). a) Olaus Petri och hans betydelse för reformationen. b) Redogör för innehållet av en berättelse, som du läst. c) Gustav IV Adolfs avsättning. d) Jämförelse mellan Sveriges och Norges näringar. e) Våra sinnesorgan. f) Nyttan av historisk läsning. g) Är det bättre att leva i staden än på landet? 8. a) Ansgar och Ansgarsfesten i vår skola. b) Våra njutningsmedel. c) Fägellivet i min hembygd. d) En intressant upplevelse. 9 (på läroverket). a) Vad vet du om Peter den store? b) Redogör för en folksaga eller folkvisa. c) Beskriv ett åskväder. d) Vad vet du om de svenska fjällen. e) När bina svärma. f) Något om prydnadsväxter. g) Beskriv ett arbete i en hantverkarens verkstad. 10. a) Metodismen. b) Något om personerna i Hemsöborna av Strindberg. c) Sveriges järnvägar. d) Vad vet du om solen. e) Några slag av bollspel. f) Ett reseäventyr.

- TYSKA, 3 t. Der Gemsjäger 70 sidor. Grammatiken repeterad. Övningar i översättning från svenska. Läsning av tysk handstil. 6 skolstilar och 4 hemstilar. (*Gustafsson*).
- ENGELSKA, 4 t. St. 59—87, 104—147 i Jespersen—Rodhes läsebok. Formläran repeterad; översikt av syntaxen jämte skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. 13 stilar, reproduktioner eller översättningar, varav 6 på läroverket. (*Möller-Sobel*).
- FRANSKA (valfritt), 3 t. Bödtker & Höst, ed. Malmberg, pp. 36—79, med tillhörande grammatik. Av grammatiken dessutom verballäran repeterad, enligt samma lärobok. Hörövningar och uttalsövningar. Tillämpningsövn., delvis enligt Fr. Mannfelt, Övningar till franska formläran. (*Wahlén*).
- HISTORIA, 4 t. Statskunskap: grunddragen av den svenska statens författning och förvaltning samt av de sociala och ekonomiska förhållandena i Sverige. Fäderneslandets historia: repetition av nyare tiden med huvudvikten lagd på tiden efter 1809. Allmän historia: repetition av nyare tiden, särskilt tiden efter 1815. (*Flensburg*).
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografien; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. (*Schultz*).
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: uppgifter ur det praktiska livet; ekvationssystem av första graden jämte problem; planimetriska och stereometriska uppgifter; kvadratrötter och enkla exempel på sammansatt ränta med användning av tabeller. Geometri: repetition; likformig avbildning. Enkel bokföring. (*Olsson*).
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: människokroppens organ, vävnader och fysiologi, hälsolära. Botanik; växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. (*Sjögren*).
- FYSIK, 2 t. Optik och akustik; energibegreppet, fallrörelsen, kraftparallelogrammen, pendelrörelsen, friktionen, lutande planet, centralrörelsen; bostäders uppvärmning och ventilation; meteorologi; astronomi. (*Urelius*).
- KEMI, 1 t. De viktigaste av den organiska kemiens ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning, järnets metallurgi, glas- och porslinstillverkning. (*Dahl*).
- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning efter föremål jämte skuggning med blyerts och färgkriter; målning med vattenfärger, Linearritning: projekteringsritning efter modeller, krokiteckning, snedprojektion. (*Edström*).
- SÅNG. Lärjungarna i klassen befriade från sång på grund av målbrott. (*Ullman*).

TREÅRIGT GYMNASIUM.

Ring L. I³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Kyrkohistoria: från början t. o. m. Kalvin, delvis repet. Bibelläsning. (*Steen*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av isländska sagor och dikter i översättning samt av valda stycken ur medeltidens, reformationstidens och stormaktstidens svenska litteratur, i anslutning därtill litteraturhistoria; därjämte läsning av Ibsen, Hærmændene paa Helgeland samt av valda danska författare, och dessutom Shakespeare, En midsommarnattsdröm. Uppläsningsovningar, referat, föredrag, diskussionsövningar. Grammatiska och språkhistoriska spörsmål behandlade. 10 uppsatser, därav två översättningar. (*Brieskorn*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) En svensk småstad. b) Hur bör man bäst utnyttja en friluftsdag? 2 (på läroverket). a) Något om den isländska skaldediktningen. b) Feniciernas betydelse för samtid och eftervärld. c) Min hemstads höstflora. 3 (på läroverket). Översättning från engelskan. 4 (på läroverket). a) Skildra någon framstående kyrkofader! b) Rysslands näringsliv. c) Den moderna reklamen och dess betydelse. 5 (på läroverket). a) Karaktäristik av de medeltida folkvisorna. b) Främmande författares vittnesbörd om det forntida Sverige. c) Hur jag skulle anordna idrottsdagarna, om jag vore rektor. 6. a) Den svenska gymnastiken. b) När jag for viking (fantasi från vikingatiden). 7 (på läroverket). a) Påvedömet på höjdpunkten av makt. b) Wivallius. c) Länsväsendets orsaker. d) Vilket stöd lämnar embryologien åt utvecklingsläran? 8 (på läroverket). Översättning från tyskan. 9 (på läroverket). a) Den shakespearska folkteaterns utveckling och beskaffenhet. b) Psykologisk och litteraturhistorisk analys av Shakespeares En midsommarnattsdröm. c) Vad menas med humor? d) Varför har man alltid betraktat teatern som en värdefull kulturform? 10. —

LATIN, 8 t. Ponténs läsebok st. 1—27. Ponténs lat. förf. I 25 sidor. Formläran och kasusläran jämte behövlig syntax. 5 skriftliga översättningar, alla på läroverket. (*Rydholm*).

TYSKA, 2 t. Grammatik: syntaxen slutläst (till bihanget). Övers.: Riehl: Burg Neideck slutläst. Kursivöversättning. Översättningsövningar till tyska. Tal- och hörövningar. 9 stilar, därav 8 på läroverket. (*Nilsson*).

ENGELSKA, 2 t. Jespersen—Rodhe, st. 205—254, 292—312 noggrann text, 258—289 kursivt. Grammatik: adverbena i formläran, ordföljden, artiklarna, kasusläran, adjektiven till pronomen i syntaxen. (*Möller-Sobel*).

FRANSKA, 4 t. Jespersen—Stigaard—Rodhe: Omkring 100 sidor. Grammatik till indefinita pronomen, 25 starka verb. Hör- och skrivövningar. Yvon et Finette, kursivt till kap. V. (*Möller-Sobel*).

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia från äldsta tider till omkring 1600. (*Brieskorn*).

GEOGRAFI, 1,5 t. Sveriges grannländer och de viktigaste kulturländerna med särskilt beaktande av kulturgeografien (Danmark, Norge, Finland,

- Storbritannien, Tyska riket, Frankrike, Italien, Ryssland, Japan). (h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*).
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 1,5 t. Utvecklings- och ärftlighetslära; växternas fysiologi och inre byggnad. (*Sjögren*).
- FYSIK 2 t. Värmelära jänte grunddragen av meteorologien. Magnetism och elektricitet. (*Urelius*).
- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning, varvid olika material kommit till användning vid skuggning och målning. Linearringning: fortsättning av projektionsläran; verklig längd; ytutbredning; skärningar. (*Edström*).
- MUSIK, 2 t. Körsång (1 t.). Se klass 3. Stämövning: gossar 1 t., flickor 1 t. (*Ullman*).

Ring R. I³.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Steen*).
- MODERSMÅLET, 3 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Brieskorn*).
- TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Nilsson*).
- ENGELSKA, 2 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Möller-Sobel*).
- FRANSKA, 4 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Möller-Sobel*).
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Brieskorn*).
- GEOGRAFI, 1,5 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*).
- MATEMATIK, 6 t. Algebra: de fyra räknesätten i hela tal och bråk, digniteter och kvadratrötter; ekvationer av första graden med en och flera obekanta; ekvationer av andra graden med en obekant; rotekvationer; problem; ekvationer och ekvationssystem av högre grad med problem; rötter; potenser; logaritmer. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner. Planimetri: begynnande kurs till månghörningar. Geometri: proportionslära, satser om transversaler och triangelars likformighet; övningssatser. 10 skriftliga uppsatser, därav 9 på läroverket. (*Munthe*).
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 1,5 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Sjögren*).
- FYSIK, 3 t. Vätskers, gasers och fasta kroppars statik (någon dynamik); Värmelära: utvidgningslära m. m. till kap. om värmets överföring. Räkneuppgifter. (*Munthe*).
- KEMI, 2 t. Metalloiderna jänte deras allmännaste föreningar; Gay-Lussacs lag, Avogadros princip; kem. räkneexempel. (h. t. *Stern*, v. t. *Rehlin*).
- TECKNING, 2 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Edström*).
- MUSIK, 2 t. Lika och gemensamt med latinygmnasiet. (*Ullman*).

FYRAÅRIGT GYMNASIUM.

Ring L. I⁴.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. "Israels profeter och Jesu liv", genomgången och delvis repeterad. Översikt av främre Österlandets och den klassiska forntidens religioner. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av utförligare svenska litteraturverk: Lagerlöf, Jerusalem I, Heidenstam, Karolinerna, Almqvist, Allmogebertättelser, och i anslutning därtill dansk och norsk litteratur: Andersen, Udvalgte Eventyr, Björnson, Synnöve Solbakken, samt av annan utländsk litteratur: Swift, Gullivers resor, i översättning. Uppläsningsovningar, referat och kortare föredrag. Behandling av frågor rörande språkbruk, språkriktighet och stilarter med ledning av Ljunggren, stilarter och språkriktighetsregler. 10 uppsatser, därav 8 på läroverket. (*Flensburg*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Ett sommarminne. b) Sverige som turistland. c) Tankar vid höstterminens början. 2 (på läroverket). a) "Den vilda jakten" efter Selma Lagerlöfs Jerusalem. b) Havens betydelse för människan. c) Nyttan av språkstudier. d) En höstdag i skogen. e) Historiska minnesmärken i min hembygd. 3 (på läroverket). a) Omtala något eller några drag, belysande för Stor-Ingmars karaktär. b) Växtformationer inom det tropiska bältet. c) Nyttan av bad. d) Idrottslovens fördelar och nackdelar. e) Vänersborgs omgivningar. f) Under vilken tid skulle du helst hava velat leva. g) Vad jag gör om söndagarna. 4 (på läroverket). Översättning från engelskan. 5 (på läroverket). a) Johannes Döparen. b) Några utmärkande drag för karolinerna enligt Heidenstams Karolinerna. c) Naturfolkens näringsliv. d) Tänderna och deras vård. e) Vinteridrotter. f) Vad jag helst läser i tidningarna. g) Ett radioprogram — en kritik. 6 (på läroverket). a) Tankar vid läsning av Almqvists folklivsskildringar. b) Nationalitetssträvanden i Indien. c) Människans föda och dess lämpligaste sammansättning. d) Vilka karaktärsdrag äro utmärkande för västgöten. e) En svensk storman. f) Fördelar och nackdelar med en mild vinter. 7 (på läroverket). a) Varför voro fariseerna och de skriftlärda fientligt stämda mot Jesus? b) Berätta en händelse ur svenska historien. c) Några skiljaktigheter mellan tal- och skriftspråk. d) Vatten och vattendrag i min hembygd. e) Våra viktigaste hälsoregler. f) Varför jag läser latin. 8. a) Redogör för en svensk gudstjänst. b) En berömd västgöte. c) En uppfinning. d) En vårsöndag. 9 (på läroverket). Översättning från tyskan. 10. —.

LATIN, 6 t. Ponténs läsebok st. 1—27. Ponténs Lat. förf. I 10 sid. Formläran och kasusläran. (*Schultz*).

TYSKA, 3 t. Formläran rep.; syntaxen till infinitiven. Tal- och hörövningar; övningar i övers. till tyska. Hagenbeck: Von Tieren und Menschen, 46 sid. 10 skriftliga översättningar, alla på lärorummet. Kursiv text: 25 sidor i "Krambambuli". (*Möller-Sobel*).

ENGELSKA, 3 t. Jespersen—Rodhes läsebok, pp. 30—70. Grammatik: formläran fr. oregelbundna verb till slut; syntax §§ 101—125. Skrivövningar enligt Zetterströms Översättningsövningar, st. 23—45. Hör- och talövningar. Tio skrivningar, samtliga på läroverket. (*Wahlén*).

- FRANSKA, 3 t. Bödtker & Höst: Rep. av st. 1—20; vidare st. Thordr de Thrastadr, La Fortune du Pot, Le petit Berger; kursivt Jean Valjean. Grammatik: Det viktigaste av formläran. Muntliga och skriftliga översättningsövningar (Mannfelt, Övningar till franska formläran, 20 sid.) (*Reimers*).
- GEOGRAFI, 2 t. Grunddragen av den allmänna geografien med särskild hänsyn till Sverige och det övriga Europa. Sveriges geografi: dess natur- och kulturgeografiska områden med särskild vikt lagd på naturförutsättningar och naturtillgångar jämte därav beroende uppodlings- och befolkningsförhållanden samt näringsliv. Något om kartprojektioner och Sveriges kartverk. (h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*).
- MATEMATIK, 3 t. Algebra: hela tal och bråk; kvadratrotutdragning och räkning med kvadratrötter; ekvationer och ekvationssystem av första graden jämte problem. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av 1:sta-gradsfunktioner och funktionen $y = ax^2$. (h. t. *Urelius*, v. t. *Sjögren*).
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Cellen och dess viktigaste livsföreteelser, människokroppens byggnad och förrättningar jämte hälsolära. (h. t. *Sterner*, v. t. *Sjögren*).
- TECKNING, 2 t. Kursen lika med klass 6; textning. (*Edström*).
- MUSIK, 2 t. Körsång (1 t.). Se klass 3. Stämövning: gossar 1 t., flickor 1 t. (*Ullman*).

Ring L. II⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Kyrkohistoria: från början t. o. m. Calvin, delvis repet. Bibelläsning. (*Steen*).
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av isländska sagor och eddasånger i översättning samt valda stycken ur medeltidens, reformationstidens och stormaktstidens svenska litteratur, i anslutning därtill motsvarande delar av litteraturhistorien. Läsning av Rydbergs Vapensmeden och Shakespeares En midsommarnattsdröm. Dansk och norsk läsning i urval för skolan av Sigurd Segerström. Uppläsningsövningar, kortare föredrag och diskussionsövningar. I samband med litteraturläsning och uppsatsgenomgång grammatiska frågor och språkvårdsfrågor. 10 uppsatser, därav 8 på läroverket. (h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Huvudinnehållet i någon under sommaren läst bok. b) En upplevelse under den gångna sommaren. 2 (på läroverket). a) Skolastik och mystik. b) Den katolska kyrkans betydelse för den medeltida bildningen i Sverige. c) Den isländska sagodiktningen. d) Vad de gamla grekerna gjort för mänskligheten. e) Åkerbruket i Tyskland. f) Huvudpersonerna i sagan om Gunnlaug Ormstunga. 3 (på läroverket). a) Huvuddragen i de germanska folkvandringarna. b) Birgitta. c) Vilka drag voro utmärkande för medeltidsballaden? d) Frankrikes befolkning, dess andliga odling och samhällsskick. e) Vad jag sett av våra skogars djurliv. 4 (på läroverket). a) Kampen mellan kristendom och hedendom i det romerska riket. b) Länsväsendet. c) Olaus

- Petri. 5 (på läroverket). a) Mohammedanismen. b) Den norska och isländska skaldediktningen. c) Mäster Gudmunds gård i Jönköping (efter Rybergs Vapensmeden). d) Klimatet i nordöstra Europa. e) Vilket stöd lämnar paleontologien för utvecklingsläran. f) Hurudan bör en veckotidning vara efter nutida fordringar. 6. a) Johannes Mesenius, vår förste författare av historiska dramer. b) Vilka egenskaper göra Stiernhielm till en representant för vår stormaktstid? c) Vår moderna tid, dess förtjänster och fel. d) Fördelar och nackdelar av att vara bosatt i en liten stad. e) Är det sant att "morgonstund har guld i mund"? 7 (på läroverket). Översättning från engelskan. 8 (på läroverket). a) Redogör för någon av personerna i Viktor Rydbergs Vapensmeden. b) Filip II och Elisabeth. c) Några händelser ur Nederländska frihetskriget. d) Sveriges bergsbruk i gången och närvarande tid. e) Mina tidigaste minnen. f) En skolbal. 9 (på läroverket). a) Varför misslyckades Kalmarunionen? b) Näringsberedningen hos växterna. c) Hur täckes den energiförlust solen lider genom strålning? d) Föreningslivet i skolan. e) Vilka fordringar kunna ställas på ett gott föredrag? f) Påskfirandets djupare innebörd. 10 (på läroverket). —.
- LATIN, 6 t. Ponténs läsebok, 25 sid. Ovidius' *Metam.*: Pyramus et Thisbe, Dædalus et Icarus, Midas et Bacchus, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice, Orphei mors, Quattuor ætates. Repetition av form- och kasuslära, valda delar av syntaxen för övrigt. 6 skriftliga översättningar på läroverket. (*Armini*).
- TYSKA, 2 t. Hagenbeck: *Von Menschen und Tieren* slutläst. Kursivövers. Grammatik: Syntaxen slutläst till bihanget. Övningar i översättningar till tyska. Tal- och hörövningar. 11 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*Nilsson*).
- ENGELSKA, 2 t. Jespersen—Rodhe, Engelsk läsebok slutläst samt 10 sidor i *Novel Notes* av Jerome. Grammatik: av syntaxen substantiv, adjektiv, pronomen och verb (till tempus). 25 stycken i Zetterströms översättningsövningar. Talövningar i anslutning till den lästa texten. 9 stilar, därav 8 på läroverket. (*Månsson*).
- FRANSKA, 3 t. Jespersen—Stigaard—Rodhes läsebok, pp. 67—120. Kursivläsning: Alph. Daudet, *Lettres de mon moulin*, ca 25 sidor. Grammatik: mom. 175—194. Hörövningar och uttalsövningar. Skrivövningar enligt Fr. Mannfelt, Översättningar till franska formläran. (*Wahlén*).
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän historia från äldsta tider till 1618 och fäderneslandets historia från äldsta tider till omkr. 1600, båda i utförligare framställning. (*Brieskorn*).
- GEOGRAFI, 1,5 t. De viktigaste kulturländernas geografi med särskilt beaktande av kulturgeografien. (Storbrit. och Irland, Tyska riket, Frankrike, Italien, Ryssland, Kina, Japan, Amerikas Förenta stater, rep. av Sverige). (h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*).
- MATEMATIK, 2 t. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner. Teorien och konstruktioner rörande transversaler och trianglars likformighet (till § 41 i läroboken). Enkla planimetriska och rymdgeometriska beräkningsuppgifter. (*Lundberg*).
- BIOLOGI, 1,5 t. Utvecklings- och ärftlighetslära; växternas fysiologi och inre byggnad. (*Sjögren*).

FYSIK, 3 t. Fasta kroppars mekanik. Värmeläran jämte grunddragen av meteorologien. Astronomi. En kortare kurs i elektricitetslära. (*Urelius*).
 TECKNING, 2 t. Kursen lika med L. och R. I³. (*Edström*).
 SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring L. III.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning i samband med översikt av bibelns litteraturhistoria. Kyrkohistoria: nya tiden avslutad. Tros- och livsåskådning: avslutad. (*Steen*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från 1763 till och med Geijer i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien; läsning av Shakespeares Julius Cæsar samt av dansk och norsk litteratur: Dansk läsning i urval för skolan av Möller och Lindqvist, Björnsson: Synnöve Solbakken. Föredrag i form av referat av någon volym i serien Natur och kultur (ett föredrag av varje lärjunge). 9 uppsatser, därav 5 på läroverket. (*Månsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Något om det nutida nöjesjaktet och dess orsaker. b) På Västfronten intet nytt. Reflexioner med anledning av Remarques krigsskildring. c) Fabeln om människokroppens lemmar. 2 (på läroverket). a) Upplysningens uppfattning av religionen. b) Utmärkande drag i Kellgrens diktning. c) Den industriella revolutionen på 1700-talet. d) Jämförelse mellan olika typer inom de encelliga djurens grupp. e) Elektroskopet och dess användning. f) Hur kan en människa visa mod? 3. a) Vad lär oss dikten Spastaras död om Lidners skaplynne? b) Upplysningsfilosofiens inverkan på politiken. c) Referat av Heikels bok Stilistik (de tio första kapitlen). 4 (på läroverket). a) Vilka voro de faktorer, som bidrogo till att bryta rationalismens inflytande vid 1800-talets början? b) Anna Maria Lenngren. c) Hattar och mössor som national-ekonomer. d) Idéassociationer. e) Sambandet mellan djurens extremiteter och deras levnadssätt. f) Trafikkultur — några önskemål. 5 (på läroverket). a) Det religiösa livet i Amerika. b) Handling och huvudpersoner i en bok, som jag läst under julen. c) Gustav III (karaktäristik). d) Människans förödelse inom djurvärlden. e) Vilka energikällor ha kommit till användning under kulturens utveckling? f) Om jag vore medlem av Vänersborgs stadsfullmäktige. 6. a) Min ställning till nykterhetsfrågan. b) En saga av H. C. Andersen och dess djupare innebörd. c) Mitt intresse för djur. 7 (på läroverket). a) Grundtankar hos Israels profeter. b) Utmärkande drag i Stagnelius' diktning. c) Skräckväldet under den stora franska revolutionen. d) Näringarna i något svenskt landskap. e) Vilket eller vilka studieämnen intresserar dig mest? 8. Självvalt ämne. 9 (på läroverket). a) De fyra evangelierna. b) Karaktäristik av huvudpersonerna i Synnöve Solbakken. c) Idiopatiska och sympatiska känslor. d) Gustav IV Adolfs eftermäle. e) Elektriska urladdningar i förtunnade gaser och därmed sammanhängande fenomen. f) Den moderna varutransporten.

LATIN, 6 t. Cæsar enl. Pontén, Lat. förf. (II, 1) s. 3—31; Pontén, Lat. Förf. II, 2 sid. 46—62; Catullus (alla dikter i Risbergs urval utom 15); Horatius' Satir I. 9. Grammatiken avslutad; antikviteter, metrik och mytologi i samband med textläsningen. Kursivläsning i Müller, De viris

- illustribus, Cæsar och Livius. 16 skriftliga översättningar från latin, varav 9 på läroverket. (*Rydholm*).
- GREKISKA, 7 t. Mellén-Lundqvists Elementarbok; läseboken s. 1—38. Extemporation i Apostlagärningar. Formläran genomgången och repeterad. Syntax i samband med textläsning. (*Steen*).
- TYSKA, 2 t. Keller: Das Fähnlein der sieben Aufrechten, 80 sid. Formläran och syntaxen repeterade. Övningar i översättning till tyska. Talövningar. 9 skriftliga arbeten, därav 5 på läroverket. (*Nilsson*).
- ENGELSKA, 1 t. (icke-grekerna 2 t.). Textläsning: Larsson, English Fiction, pp. 17—38, 83—98. Grammatik: §§ 174—179, 182, 187—194. Hör- och talövningar. Icke-grekerna dessutom (1 t.) kursivläsning, Anstey, Lyre and Lancet, pp. 1—80. (*Wahlén*).
- FRANSKA, 4 t. (icke-grekerna 5 t.). Jespersen—Stigaard—Rodhes läsebok, pp. 100—slut. Prosper Mérimée, Colomba, pp. 1—35. Kursivläsning, Petite Bibliothèque Scolaire, ed. Edström, III, Laboulaye, Contes Bleus 1, Yvon et Finette, slutläst; Lectures Variées sur la France et les Français, ed. Gullberg, pp. 9—15, 19—25, 29—47. Grammatik: repetition av mom. 1—5, 21—48, 53—104; till nyes, mom. 196—230. Hör- och talövningar. Skrivövningar enligt Fr. Mannfelt, Översättningsövningar till franska formläran. Icke-grekerna dessutom (1 t.) kursivläsning, Alph. Daudet, Lettres de mon moulin, ed. Nelson, pp. 47—57, 77—93, 105—115, 147—157, 245—260. (*Wahlén*).
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1844 i utförligare framställning och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid ävensom allmänna historien 1715—1848, behandlad i likhet med fäderneslandets. (*Brieskorn*).
- FILOSOFISK PROPEDEUTIK, 1 t. Psykologien genomgången; logiken påbörjad. (*Steen*).
- MATEMATIK, 4 t. Algebra: ekvationssystem av högre grad med tillämpningar; användningar av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner; rötter i allmänhet, potenser, logaritmer, exponentialekvationer. Planimetri: läroboken fullständigt genomgången. Trigonometri: läroboken fullständigt genomgången. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. (*Urelius*).
- BIOLOGI, 2 t. Jämförande framställning av djurrikets organografi och embryologi; de viktigaste paleontologiska typerna; utvecklings- och ärftlighetslära, växtanatomi och växtfysiologi. (h. t. *Sterner*, v. t. *Rehlin*).
- FYSIK, 2 t. Läran om magnetism och elektricitet; akustik. (*Urelius*).
- TECKNING, 1 t. Frihandsteckning: fortsatta form- och färgstudier av olika art; skuggning och färgbehandling i olika material. (*Edström*).
- SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring R. III.

KRISTENDOM, 2 t. Lika med ring L. III. (*Väring*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från Bellman till och med nyromantiken i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien; läsning av Shakespeares Julius Cæsar samt av dansk och norsk litteratur: Holberg, Jeppe paa Bjerget och Björnson, Synnöve Solbakken. Uppläsningsövningar. I samband med litteraturläsning och uppsatsgenomgång grammatiska frågor och språkvårdsfrågor. 9 uppsatser, därav 5 på läroverket. (h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Wästfaliska freden, en vändpunkt i Europas historia. b) Karakteristiska drag i Bellmans diktning. c) Otillförlitligheten hos nervsystemet och sinnesorganen. 2 (på läroverket). a) Ortodoxiens århundrade inom den protestantiska kyrkan. b) Kellgrens satirer. c) Gustaf III och teatern. d) Det engelska kolonialväsendet under 1700-talet. e) Jämförelse mellan typer av encelliga djur. f) Möjligheter till självstudier på gymnasiet och deras ordnande. 3. a) De viktigaste orsakerna till franska revolutionen 1789. b) Om glastillverkning. c) Är det sant, att tiderna försämrats? 4 (på läroverket). a) Religiösa väckelserörelser i Sverige under 1800-talet. b) Utmärkande drag i Anna Maria Lenngrens diktning. c) Den svenska riksdagen under frihetstiden. d) Anjalaförbundet och dess följder. e) Sambandet mellan extremiteternas byggnad och levnadssättet hos däggjuret. f) Trafikkultur — några önskemål. 5 (på läroverket). a) Hednamissionens förutsättningar, mål och medel. b) En personlighet från franska revolutionens dagar. c) Gustav IV Adolf och Napoleon. d) Atterboms lyrik. e) Silver och dess viktigaste föreningar. f) Torgdag. g) Om amatörfotografering. h) I vilken mån kan vinteridrottstävlingar bedrivas utan tillgång på snö och is? 6 a) Vilka krafter förorsakade det Napoleonska världsväldets sammanstörtande? b) Wienkongressen. c) Nyromantikens realistiska diktning. d) Dålig och god deklamation. e) Betydelsen av någon modern uppfinning. f) Mitt eget hem, om jag finge ordna det, som jag ville. g) Behöver Sverige ett starkt försvar? h) En modern reformrörelse. 7 (på läroverket). a) Vilka egenskaper skapa Stagnelius' mästernskap på den lyriska diktningens område? b) Stagnelius' dramatiska diktning. c) Stagnelius' personliga utveckling avspeglad i hans diktning. d) Statsvälningen 13 mars 1809. e) Från vilka olika håll samlades material till regeringsformen av år 1809? f) Nyttan och nöjet av att ha en "hobby". g) Folkklynnet i Västergötland. h) Hemmets uppfostrande betydelse. i) Marsvår. 8. a) Tegnér's "Svea". b) Karakteristik av Karl XIV Johan. c) Rashygien. d) Vad menas med en gentleman? e) Arbetets välsignelse. f) "Fåfång gå lärar mycket ont". 9 (på läroverket). a) Kristendomen och försvarsfrågan. b) Colberts finanspolitik. c) Ludvig XIV och Sverige. d) Tegnér's förhållande till de samtida litterära riktningarna. e) Olika slag av känslor. f) Järnets metallurgi. g) Darwins selektionsteori. h) En resa nu — och en resa för hundra år sedan. i) Den konstnärliga fantasien.

TYSKA, 2 t. Lika med ring L. III. (*Nilsson*).

ENGELSKA, 2 t. Textläsning: Jerome, *Novel Notes*, pp. 1—35, delvis kursivt. Grammatik: §§ 122—155. Hör- och talövningar. Ett tiotal engelska studentskripta genomgångna. Nio skrivingar, varav fem på läroverket. (*Wahlén*).

FRANSKA, 4 t. Noggrann text: Fransk läsebok av Jespersen—Stigaard—Rodhe slutläst, därav 14 sid. kursivt; Edström, *Lecture Française* II st. 1

kursivt, st. 3 noggrant. Kursiv text: Petite bibliothèque scolaire slutläst. Edströms språklära: Till § 11 Verbets överensstämmelse med sitt subjekt. Skriftliga tillämpningsövningar. (*Möller-Sobel*).

HISTORIA, 3 t. Lika med ring L. III. (h. t. *Carlsson*, v. t. *Liljeqvist*).

FILOSOFISK PROPEDEUTIK, 1 t. Lika med ring L. III. (*Steen*).

MATEMATIK, 6 t. Serier, sammansatt ränta. Trigonometrien avslutad. Studium av funktioner och deras derivator. Beräkning av tangenter, normaler och asymptoter till kurvor i planet. Stereometrien fullständigt genomgången. Analytiskt geometrisk behandling av räta linjen och cirkeln. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. (*Lundberg*).

BIOLOGI, 2 t. Lika med ring L. III. (h. t. *Sternner*, v. t. *Rehlin*).

FYSIK, 4 t. Elektrodynamik; akustik; optik till spektralanalysen. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. Frivilliga laborationsövningar för varje elev en dubbeltimme var fjärde vecka. (*Munthe*).

Vid laborationsövningarna ha utförts följande försök och bestämningar:

1. Bestämning av $\frac{M}{H}$
2. Bestämning av M. H.
3. Strömmättningsinstrument.
4. Galvaniskt element.
5. Galvanometerens känslighet.
6. Wheatstone's brygga.
7. Dubois-Reymonds kompensationsmetod.
8. Dynamomaskinen (som generator och motor).
9. Konkava spegeln.
10. —.

KEMI, 2 t. Läroboken avslutad; frivilliga laborationer för varje elev en dubbeltimme varannan vecka. (h. t. *Sternner*, v. t. *Sjögren*).

Vid laborationsövningarna ha förekommit dels synteser av föreningar av olika metaller, huvudsakligen i anslutning till genomgången av lärokursen, dels analyser av enkla prov.

TECKNING, 2 t. Frihandsteckning: lika med ring L. III. Linearritning: kroppars skärningar, skruvlinjer, skugglära; tillämpningsövningar. (*Edström*).

SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring L. IV.

KRISTENDOM, 2 t. Repetition av viktigare partier av föregående ringars kurser. (*Steen*).

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken av svenska litteraturen efter tiden omkring 1810 i sammanhang med genomgående av 1800-talets litteraturhistoria t. o. m. Rydberg. Dispositionsövningar. Kort översikt över språkets utveckling. 7 uppsatser, därav 4 på läroverket. (*Brieskorn*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Napoleon I och Tyskland. b) Våra vattenfall och deras utnyttjande. c) Vilka fordringar kan man ställa på en daglig tidning? 2 (på läroverket). a) Vilka faktorer voro gynnsamma och vilka ogynnsamma för kristendomen vid dess inträde i världen? b) Den götiska diktingens förutsättningar. c) Den irländska frågan. d) Om speglar och deras användning. e) Vattnets betydelse för växterna. f) Polismaktens roll i samhället. g) Lider

vår tid brist på ideella intressen? 3. a) Tegnér's politiska diktning. b) Det torra klimatets landskapsformer. c) Varför böra vi köpa svenska varor? 4 (på läroverket). a) Jämförelse mellan den lutherska och den reformerta kyrkan. b) Almqvist som romantiker i liv och dikt. c) Orsakerna till den svensk-norska unionens upplösning. d) De optiska instrumentens betydelse för naturvetenskapernas utveckling. e) I vilken mån kan vår tid kallas naturvetenskapernas tidevarv? f) Fantasien och dess betydelse. g) Världskrigets sociala efterverkningar. 5 (på läroverket). a) Ansgarminnet. b) Rydbergs romandiktning. c) Sveriges utrikespolitik efter 1907. d) Grundtankar i Horatius' diktning. e) Vad lär oss spektralanalysen om himlakropparna? f) Hur kunna vi hindra smittosamma sjukdomars spridning? g) Pressen och den allmänna opinionen. h) Skönlitteratur och allmänbildning. 6. a) Den svenska dramatiken under 1700-talet. b) Habsburgs roll under nyare tidens första tidevarv. c) Samhället och brottslingen. 7 (på läroverket). a) Varför utövar den kristna kyrkan missionsverksamhet? b) Förromantikern i Sverige. c) Orsakerna till Frankrikes överlägsenhet under Ludvig XIV. d) Vad kan göras för att få ett gott minne? e) Körtlarna i matsmältningsapparaten och deras funktion. f) De viktigaste handelsvägarna till sjös. g) Hur karaktären dansas. h) Betydelsen av svensketens bevarande i utlandet.

LATIN, 6 t. Horatius (ed. Risberg); Cicero, Cato maior; repetitioner. Antikviteter och mytologi i samband med textläsningen. Grammatik. Kursiv läsning. 12 översättningar till svenska, därav 7 på läroverket. (*Armini*).

GREKISKA, 7 t. Läseb. s. 21—34; Platons Kriton; Homeros' Odysseia, sång IX; en dikt av Sappho och en av Tyrtaios; repetitioner. Formläran repeterad; viktigare delar av syntaxen. Extemporerad läsning i Apostlagärningar. (*Armini*).

TYSKA, 2 t. Lide, Deutsche Dichter der Gegenwart avslutad, de två sista styckena kursivt. Rep. av syntaxen samt delvis formläran. Översättning av omkr. 12 studentstilar. 7 skriftliga arbeten, därav 4 på läroverket. (*Reimers*).

ENGELSKA, 2 t. Larsson, English Fiction, till sid. 83; kursivläsning, sid. 83—104. Rep. av grammatiken. Talövningar. (*Reimers*).

FRANSKA, 5 t. Text: Molière: Les précieuses ridicules; Wisten: valda stycken II; Kursivövers. ur Lettres de mon moulin och Lectures variées. Grammatik: Formläran repeterad, det viktigaste av syntaxen. Tillämpningsövningar. (*Nilsson*).

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia och den allmänna historien från mitten av 1800-talet till våra dagar; grunddragen av de viktigare kulturländernas nuvarande författning i samband med historien ävensom Sveriges nuvarande författning och förvaltning i särskild framställning samt repetition av de tre högsta ringarnas kurs i svensk och allmän historia. (*Brieskorn*).

FILOSOFISK PROPEDEUTIK, 1 t. Logiken genomgången och repeterad. Repetition av viktigare partier ur psykologien. (*Steen*).

MATEMATIK, 5 t. Aritmetiska och geometriska serier avslutade; sammansatt ränta; stereometri; grafisk konstruktion av kurvor. Hela matematikkursen repeterad. 9 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. (*Lundberg*).

- BIOLOGI, 1 t. Kryptogamernas systematik; repetition av vissa delar av föregående års kurser. (h. t. *Sterner*, v. t. *Rehlin*).
- FYSIK, 2 t. Optik; sammanfattande repetition. (*Olsson*).
- TECKNING, 1 t. Frihandsteckning; fortsatta övningar i perspektivisk teckning. (*Edström*).
- SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Ring R. IV.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika med ring L. IV. (*Steen*).
- MODERSMÅLET, 2 t. Lika med ring L. IV. (*Nilsson*).

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Huvudpersonerna i "Lycksalighetens ö". b) Napoleon I och Sverige. c) Våra vattenfall och deras utnyttjande. d) Vilka fordringar kan man ställa på en daglig tidning? 2 (på läroverket). a) Vilka faktorer voro gynnsamma och icke gynnsamma för kristendomen vid dess inträde i världen? b) Tegnér's "Svea". c) Irländska frågan. d) Vad lär oss spektralanalysen angående himlakropparna? e) Vattnets betydelse för växterna. f) Polismaktens roll i samhället. g) Lider vår tid brist på ideella intressen?
3. a) Tegnér's politiska diktning. b) Den torra klimatiska landskapstypen. c) Varför böra vi köpa svenska varor? 4 (på läroverket). a) Jämförelse mellan den lutherska och den reformerta kyrkan. b) Almqvist som romantiker i liv och dikt. c) Orsakerna till 1812 års politik. d) De optiska instrumentens betydelse för naturvetenskapens utveckling. e) Fantasien och dess betydelse. f) Världskrigets sociala efterdyningar. g) I vilken mån kan vår tid kallas naturvetenskapernas tidevarv? 5 (på läroverket). a) Carl Snoilsky. b) Oppositionen mot Karl XIV Johan. c) Huru kunna vi hindra smittosamma sjukdomars spridande? d) Den nutida ungdomen. e) Pressen och den allmänna opinionen. f) Energien, dess källor och omvandlingar. 6. a) Viktor Rydbergs livsåskådning, sådan den framträder i hans diktning. b) Husét Bernadotte i Sveriges historia. c) Samhället och brottslingen. 7 (på läroverket). a) Varför utövar den kristna kyrkan missionsverksamhet? b) Förromantiken i Sverige. c) Frankrike och Habsburg under 1500-talet. d) Vad kan göras för att få ett gott minne? e) Äldre och nyare föreställningar om ljusets natur. f) Sambandet mellan djurens föda och deras inre och yttre kroppsbyggnad. g) Hur karaktären danas. h) Betydelsen av svenskhetens bevarande i utlandet.

- TYSKA, 2 t. Reinius, Deutsche Prosa, slutläst. Extemporerad läsning. Grammatik i anslutning till den lästa texten. 7 skriftliga arbeten, därav 4 på lärorummet. (*Nilsson*).

- ENGELSKA 4 t. Textläsning: Larson, English Fiction, pp. 1—17, 58—66, 83—104. Kursivt, Dickens, David Copperfield, ed Sir J. H. Yoxall, pp. 38—90. Grammatik: syntaxen avslutad och till större delen repeterad. Hör- och talövningar. Ett tiotal engelska studentskripta genomgångna. Sju skrivingar, varav fyra på läroverket. (*Wahlén*).

- FRANSKA, 4 t. Edström, Lecture française. Noggrann text: st. 8, 9, 11, 14. Kursiv text: st. 10, 15. Daudet, omkr. 50 sid. Grammatik: Det väsentliga av formläran repeterat; syntaxen i huvudsak genomgången. Tillämpningsövningar. (*Reimers*).

- HISTORIA, 3 t. Lika med ring L. IV. (*Brieskorn*).
- FILOSOFISK PROPEDEUTIK, 1 t. Lika med ring L. IV. (*Steen*).
- MATEMATIK, 6 t. Fortsatt användning av begreppet derivata på enkla geometriska uppgifter. Analytisk geometri: ellipsen, hyperbeln och parabeln. Repetition av förut i ringarna genomgångna kurser. 9 skriftliga uppsatser, därav 6 utarbetade på läroverket. (*Olsson*).
- BIOLOGI, 1 t. Lika med ring L. IV. (h. t. *Sterner*, v. t. *Sjögren*).
- FYSIK, 3 t. Optiken avslutad; geodynamik; sammanfattande repetition. 7 skriftliga uppsatser, därav 4 utarbetade på läroverket. (*Olsson*).
- KEMI, 2 t. Repetition av hela läroboken. (h. t. *Sterner*, v. t. *Urelius*).
- TECKNING, 2 t. Frihandsteckning; fortsatta övningar i perspektivisk teckning; skuggning med kriter. Linearritning; skuggläran och perspektivlärans grunder. (*Edström*).
- SÅNG, 2 t. Lika med ring L. I. (*Ullman*).

Fysisk utbildning.

Gymnastik och fäktning.

De manliga lärjungarna hava varit indelade i 4 gymnastikavdelningar, 1 5. svagavdelning och 1 fäktavdelning. Fördelningen på de olika avdelningarna har skett efter läsklass med undantag för svagavdelningen, till vilken avdelats fysiskt svagare lärjungar från hela läroverket.

Avdelningarnas storlek var under höst- (vår-) terminen följande:

Avd. I, Klass 1—3	54 (52)
„ II, „ 4—5 b	51 (52)
„ III, „ 5 a, 6, Ring I.....	56 (56)
„ IV, Ring II—IV	56 (54)
Svagavd. Kl. 1—Ring IV	20 (13)
Fäktavd. Ring III.....	20 (21)

Antalet från de ordinarie kroppsövningarna befriade manliga lärjungarna var under höst- (vår-) terminen 10 (23).

Sammanförandet av de fysiskt svagare lärjungarna till en särskild avdelning har visat sig fördelaktigt, i det att rörelserna bättre kunnat avpassas efter deltagarnes kroppsutveckling och hälsotillstånd än om de skolat delta i gymnastiken med de övriga.

Frivillig gymnastik har ägt rum 1 tim. i veckan. I densamma deltog höstterminen 36 och under vårterminen 25 lärjungar.

De kvinnliga lärjungarna hava bildat en gymnastikavdelning.

Antalet deltagande var under höst- (vår-) terminen 44 (41). Befriade från de ordinarie kroppsövningarna voro höst- (vår-) terminen 12 (13).

Lek och idrott.

Någon särskild tid å arbetsordningen har icke varit anslagen till lek och idrott, men under höst och vår hava gymnastiklektionerna omkr. 2 dagar i veckan utbytts mot ordnad lek och idrottsövningar ute. Dessutom hava en del lektioner ägnats åt inomhuslekar, varjämte "lekvarv" emellanåt inlagts i de gymnastiska dagövningarna.

Förberedande övningar i simning, s. k. torrsimning, hava bedrivits med de lägre klasserna.

Duschinrättning finnes i anslutning till gymnastiklokalen, och duschning har i regeln ägt rum en gång i veckan under gymnastiklektionerna.

Läroverket saknar egen lek- och idrottsplats. Visserligen äger skolan tillträde till stadens idrottsplats, men som denna ligger på $1\frac{1}{2}$ km:s avstånd från läroverket, kan den icke lämpligen användas under en $\frac{3}{4}$ timmes lektion.

Synnerligen önskvärt vore, att läroverket erhöles en egen lek- och idrottsplats.

6.

Enskilt arbete.

Enskilt arbete i den bemärkelse, § 9 i läroverksstadgan avser, har icke förekommit.

I körsång ha deltagit under höstterminen 97, under vårterminen 86 lärjungar, i orkesterövningar 7 resp. 8, i fiolspelning 15, i pianospelning 27 resp. 29 samt i orgelspelning 14 resp. 15.

I frivillig teckning ha deltagit under höstterminen 44 lärjungar från gymnasiet, 33 från realskolan, under vårterminen 39 lärjungar från gymnasiet, 39 från realskolan.

I frivillig franska ha deltagit i klass 5 under höstterminen 41 under vårterminen 42 lärjungar och i klass 6 13 lärjungar.

Av de lärjungar, som deltaga i den frivilliga undervisningen i franska, hava i klass 5 under höstterminen 3, under vårterminen 5 lärjungar samt i klass 6 2 lärjungar begagnat sig av rätten till befrielse från undervisningen i teckning.

Antalet deltagare i frivilliga laborationer har varit: i fysik 16 lärjungar i ring R. III och 35 (under vårterminen 34) i klass 4; i kemi 17 lärjungar i ring R. III och 43 (under vårterminen 44) i klass 5.

I slöjd för gossar ha deltagit 31 lärjungar och i slöjd för flickor under höstterminen 23, under vårterminen 22 lärjungar.

Läroböcker och annan vid undervisningen använd litteratur.

* utmärker sådana böcker, som antingen tillhandahållas av läroverket eller utan att vara 7. direkt påbudna av lärjungarna i allmänhet användas.

Kristendom.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln	(1—IV)	<i>Stave</i> , Jesu liv och verksamhet	(5)
Svenska psalmboken m. Nya Psalmer	(1—5)	<i>Lundin</i> , Bilder ur kyrkans historia.....	(6)
<i>Steen</i> , Från Apostlarnas tid	(1 ⁴)	<i>Gummerus—Rosenqvist—Johansson</i> , Lärobok i Kyrkohistoria	(II—IV)
<i>Holmqvist</i> , Bilder ur kyrkohistorien	(1 ⁴ —2 ⁴)	<i>Ahlberg</i> , Religionshistorisk översikt	(II—IV)
<i>Steen</i> , Jesu tal och liknelser	(1 ⁵)	<i>Ahlberg</i> , Den kristna världsoch livsåskådningen	(II—IV)
<i>Bergqvist och Herner</i> , Bibliska berättelser, G. Testamentet	(3)	* <i>Lönroth</i> , Bibliska gestalter	(1—3)
<i>Söderblom</i> , Levnaden, tron och bönen	(3)	* <i>Levin</i> , Ur kyrkohistoriens källor	(II—IV)
<i>Herner</i> , Israels historia.....	(4)	* <i>Gierow</i> , m. fl., Urkunder och skildringar till belysning av kyrkans historia	(II—IV)
<i>Steen</i> , Tro och Liv	(4—5)		
<i>Steen</i> , Israels profeter och Jesu liv	(L. I ⁴)		

Modersmålet.

<i>Kabner—Victorin</i> , Rättstavningslära	(1 ⁴ , 1 ⁵ , 3)	<i>C. och J. Svedelius</i> , Grannländer och stamfränder (Bygd o. folk II).....	(2 ⁴)
<i>Rebbe</i> , Svensk Språklära (1 ⁴ , 1 ⁵ , 3—5)		<i>Runeberg</i> , Älgskyttarna.....	(4)
<i>Rebbe—Fischer</i> , Exempelsamling	(1 ⁴ , 1 ⁵ , 3—5)	„ , Julkvällen	(4)
<i>Anjou—Berg—Sjövall</i> , Svensk läsning, läsebok för realskolan II.....	(1 ⁴)	<i>Lagerlöf</i> , Jerusalem	(L. I ⁴)
D:o I.....	(1 ⁵)	<i>Heidenstam</i> , Karolinerna ...	(L. I ⁴)
<i>Steffen</i> , Svensk Litteraturhistoria.....	(I ³ , II ⁴ , III—IV)	<i>Almqvist</i> , Folkklivsberättelser	(L. I ⁴)
<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner (1 ⁴ , 1 ⁵ , 3)		<i>Swift</i> , Gullivers resor	(L. I ⁴)
<i>Tegnér</i> , Fritiofs saga.....	(2 ⁴ , 5)	<i>H. C. Andersen</i> , Eventyr... ..	(L. I ⁴)
<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder (1 ⁴ , 1 ⁵ , 5)		<i>Björnson</i> , Synnöve Solbakken.....	(L. I ⁴ , III)
<i>Mjöberg</i> , Svensk läsebok (2 ⁴ , 4—6)		<i>Shakespeare</i> , En midsommarnattsdröm.....	(I ³ , L. II ⁴)
<i>P. Molin</i> , Ådalens poesi ...	(2 ⁴)	<i>Shakespeare</i> , Julius Cæsar, utg. av Modersmållära-nas förening (J. Mjöberg)	(III)
		<i>Holberg</i> , Jeppe paa Bjerget	(R. III)

	Klass o. ring		Klass o. ring
Dansk läsning. I urval för skolan av Langdal, Møller och Lindquist.....	(L. III)	*Steffen, Isländsk och fornsvensk litteratur.....	(I)
S. Segerström, Dansk läsebok	(L. II ⁴)	*Steffen, Översikt av svenska litteraturen	(II—IV)
Ljunggren, Stilarter och Språkriktighetsregler	(I—IV)	*Mjöberg, Svensk litteratur i urval, del I, II	(III—IV)
I. Heikel, Stilistik.....	(L. II ⁴ , L. III)	*Läroverkets skiljeteckensregler	(1—IV)
V. Cederschiöld, Konsten att skriva svenska	(I ³)		

Latin.

Ahlberg, Latinsk grammatik	(L. I—L. IV)	*Möller, De viris illustribus	(L. II—L. III)
Pontén, Latinsk läsebok (L. I ³ , L. I ⁴)		*Lindroth, Romerska antikviteterna	(L. III—L. IV)
„ , Latinska författare i urval	(L. I—L. III)	*Cavallin, Latinskt lexikon	(L. I—L. IV)
Ovidius, ed. Risberg... L. II—L. III)		*Cavallin, Latinskt skolexikon.....	(L. I—L. IV)
Livius XXIII, ed. Risberg (L. III—L. IV)		*Salenius, Latinsk-Svensk ordbok.....	(L. I—L. IV)
Horatius och Catullus i urval av Risberg.....	(L. III—L. IV)		

Grekiska.

Löfstedt—Sillén, Grammatik	(L. III—L. IV)	Mellén och Lundqvist, Grekisk elementarbok.....	(L. III)
Mellén och Lundqvist, Grekisk läsebok	(L. III—L. IV)	Homeros' Odysse	(L. IV)

Tyska.

Calwagen—Nordgren, Elementar- och läsebok.....	(1—3)	Riehl, Burg Neideck	(I ³)
Hjorth, Grammatik ... (1—6, I—IV)		Hagenbeck: Von Tieren und Menschen	(L. I ⁴ —L. II ⁴)
Bokelund—Rodhe, Tyska översättningsövningar ...	(3—5)	Keller: Das Fähnlein der sieben Aufrechten.....	(III)
Rodhe, Tysk läsebok för realskolan	(3—5)	Heine, Die Harzreise	(III—IV)
Löfberg, Översättningsövningar till tyska	(5 a, 6)	Reinius, Deutsche Prosa... (IV)	
Hjorth och Heuman, Tyska skrivövningar och brev... (I—IV)		Lide, Deutsche Dichter der Gegenwart	(IV)
Pederzani—Weber, Der Gemsgäger.....	(6)	*Hjorth, Vermischte Lektüre o. Liliencron, Zehn ausgew. Novellen	(III—IV)

Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Goodwin</i> , Skriftliga uppgifter för mogenhetsexamen (III—IV)	<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skoluppl. (4—IV)
<i>Hoppe</i> , Tysk-svensk ordbok, skoluppl. (4—IV)	* <i>Auerbach</i> , Svensk-tysk ordbok (5—IV)

Engelska.

<i>Hammarberg—Zetterström</i> , Grammatik (2 ⁴ , 4—6, I—IV)	<i>Jerome</i> , Novel Notes (L. II ⁴ , R. III)
<i>Zetterström</i> , Översättningsövningar (2 ⁴ , 4—6, I—II)	<i>Larson</i> , English Fiction (L. III, IV)
<i>Harlock</i> , Skriftliga uppgifter för studentexamen i engelska språket, 1893—1926 (R. III—R. IV)	* <i>Anstey</i> , Lyre an Lancet ... (L. III)
<i>Björkelund—Danielsson</i> , Engelsk Nybörjarbok ... (2 ⁴ , 4—5)	* <i>Dickens</i> , David Copperfield (R. IV)
<i>Jespersen—Rodhe</i> , Engelsk läsebok för real-skolan (5—6, I ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)	<i>Lindgren</i> , Engelsk-Svensk ordbok, skolupplagan.
	<i>Wenström—Harlock</i> , Svensk-Engelsk Ordbok, skolupplagan.
	<i>Fritze</i> , Parlörlexika.

Franska.

<i>Edström</i> , Kortfattad Fransk Grammatik (I ³ , L. II ⁴ , III—IV)	* <i>Daudet</i> , Lettres de mon Moulin (L. II ⁴ , L. III, R. IV)
* <i>Mannfelt</i> , Övningar till Franska formläran (6, I ³ , L. II ⁴ , III—IV)	* <i>Edström</i> , Petite Bibliothèque Scolaire 3,1 (III)
<i>Bödtker—Höst</i> , Lärobok i Franska, ed. Malmberg (5—6, L. I ⁴)	* <i>Gullberg</i> , Lectures Variées sur la France et les Français (L. III—L. IV)
<i>Jespersen—Stigaard—Rodhe</i> , Fransk Läsebok (I ³ , L. II ⁴ , III)	* <i>Edström</i> , Lectures Françaises 2 (R. IV)
<i>Mérimée</i> , Colomba (L. III)	<i>Schultess</i> , Fransk-Svensk Ordbok, skolupplagan.
<i>Molière</i> , Les Précieuses Ridicules (L. IV)	<i>Fritze</i> , Parlörlexika.
<i>Wistén</i> , Valda stycken 2 ... (L. IV)	

Historia.

<i>Odhner—Westman</i> , Lärobok i fäderneslandets historia 4 R:1, 5 R:2 (1 ⁴)	<i>Pallin—Jacobson</i> , Allmän historia för realskolan (1 ⁴ -2 ⁴ , 3-6)
D:o 5 R:1 (1 ⁵)	* <i>Grimberg</i> , Svenska folkets underbara öden (1 ⁴ , 1 ⁵ , 3—6)
D:o för sexåriga realskolan (2 ⁴ , 3—6)	* <i>Estlander</i> , Allmän historia i berättelser (3—6)

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Montelius—Hildebrand—Tunberg</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia ... (I ³ , II ⁴)		<i>Pallin—Jacobson</i> , Nyare tidens historia... (I ³ , II ⁴ , III—IV)	
<i>Boëthius</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna historia (I ³ , II ⁴)		<i>Hildebrand—Vessberg</i> , Svensk stats- och samhällskunskap (6)	
<i>Odhner—Tunberg</i> , Fäderneslandets historia för gymnasiet (I ³ , II ⁴ , III—IV)		<i>Hildebrand—Vessberg</i> , Stats- och samhällskunskap för gymnasiet (IV)	

Geografi.

<i>Carlson—Rönholm—Moberg</i> , Skolgeografi, förra kursen (1 ⁴ , 1 ⁵)	<i>*Fagerlund och Falk</i> , Geografisk läsebok (3—5, I—II)
<i>Carlson—Rönholm</i> , Skolgeografi, förra kursen... (2 ⁴ , 3—5)	<i>Diercke</i> , Skolatlas.
<i>Carlson—Rönholm—Moberg</i> , Skolgeografi, andra kursen (6, I—II)	<i>Roth</i> , Geografisk atlas.

Filosofisk propedeutik.

<i>Larsson</i> , Psykologi (III—IV)	<i>Borelius—Strömberg</i> , Logik (III—IV)
---	--

Matematik.

<i>Berg</i> , Räknelära för de allm. läroverken och flickskolor, omarbetad av Hagström (1—6)	<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri för latinlinjen (L. III—L. IV)
<i>Hedström och Rendahl</i> , Algebra (I—IV)	<i>Josephson</i> , Rymdgeometri (R. III—IV)
<i>Asperén</i> , Geometri (2 ⁴ , 4—IV)	<i>Collin</i> , Analytisk geometri (R. III—R. IV)
<i>Hagström</i> , Proportionslärans tillämpning på plangeometrien (II—IV)	<i>Hedström och Rendahl</i> , Logaritmtabeller (II—IV)
<i>Tham</i> , Planimetri (II—IV)	<i>*Logaritmtabeller av Lindman</i> (IV)
<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri (R. II—R. IV)	<i>*Rydberg</i> , Mat. uppgifter i studentskrivningarna (III—IV)

Biologi.

<i>Bohlin</i> , Zoologi ... (1 ⁴ , 2 ⁴ , 1 ⁵ , 3—5)	<i>Almqvist—Anderson</i> , Zoologi I (L. I ⁴ , IV)
<i>Bohlin</i> , Botanik ... (1 ⁴ , 2 ⁴ , 1 ⁵ , 3—6)	<i>Almqvist—Anderson</i> , Zoologi II (III—IV)
<i>Bohlin</i> , Hälsolära (6)	

Klass o. ring

Forsell—Skårman, Lärobok
i botanik (III—IV)
Krok och Ålmqvist, Svensk
flora I. (1⁴, 2⁴, 3—5)
Falck, Växternas byggnad
och liv (I³, L. II⁴)

Klass o. ring

Ekman—Sefve, Utvecklingslära
och ärftlighetslära (I³, L. II⁴)
**Lindman*, Bilder ur Nordens flora.
**Brehm*, Djurens liv (äldre uppl.)

Fysik.

Hellsten, Experimentell fysik
och astronomi (4—6)
Moll—Rudberg, Lärobok i
fysik (R. II—R. IV)
Moll—Rudberg, Lärobok i fysik,
förkortad upplaga ... (L. II—L. IV)

**Rydberg*, Uppg. av mek. och
fysikaliskt innehåll, givna
i de skriftliga avg.-exa-
mina (R. III—R. IV)
**Almén*, Fysikaliska problem (R. III)

Kemi och geologi.

Johansson och Magnusson,
Kemi och geologi för real-
skolan. Häfte I—III (5—6)
Abenius, Oorganisk kemi
..... (R. I³, R. III—R. IV)

**Moll—Starck*, Organisk kemi (R. I³)
**Bodman*, Laborationer i kemi
för gymnasiet (R. III)

Teckning.

Henriques, Lärobok i geo-
metrisk ritning (4—IV)
**Persson*, Gamla italienska,
holländska, persiska m. fl.
mönster (4—IV)

**Sjöswärd*, Mönsterteckning (2—IV)
**Becker*, Mönsterbok för
handtryck (2—IV)
**Boberg*, Stockholmsbilder (III—IV)

Musik och sång.

Assar m. fl., Normalsångbok
för högre allm. läroverk,
1:a saml. (1—2)
Svenska skolkvartetten, 1:a
saml. (3—IV)
*Svenska skolkvartetten, 2:a
saml. (3—IV)
**Tegnér*, Unga röster (3—IV)
**Tegnér*, Sjung, svenska folk! (3—IV)
**Henning och Sitt*: Fiolskolor.

**Bocklett*: Pianoskola.
**Lind och Lagergren*: Orgelskolor.
**Kayser och Czerny*: Etudeverk.
**Bach, Mendelsohn, m. fl.*: Orgel-
stycken.
**Pleyel, Mazas*: Duetter.
**Haydn*: Fiolsonater.
*Klassische Stücke (Edition Peters).
*Das Haus orchester (Collection
Littolff) m. m.

Slöjd.

*Nääs modellserie för pedagogisk snickerislöjd (2—5)

Följande nya läroböcker hava införts under läsåret: i kl. 1⁵ och successivt i kl. 2⁵: *H. Steen*, Jesu tal och liknelser, i kl. 1⁴: *H. Steen*, Från apostlarnas tid, i kl. 1⁴ och 2⁴: *Hj. Holmqvist*, Bilder ur kyrkohistorien, religions- och missionshistorien, i ring L. II⁴ och I³: *Ekman-Sefve*, Utvecklingslära och ärftlighetslära samt *K. Falck*, Växternas byggnad och liv.

Följande nya läroböcker skola införas från början av höstterminen 1930: i kl. 1⁵ och 2⁵: *Hj. Holmqvist*, Bilder ur kyrkohistorien, religions- och missionshistorien, i kl. 3⁴: *H. Steen*, Huvuddragen av Israels historia.

Övriga meddelanden om undervisningsarbetet.

Till gemensam morgonbön, som förrättats omväxlande av de i kristendom undervisande lärarna i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,45 f. m.

Konfirmationsundervisning har meddelats av lektor Steen åt inalles 35 lärjungar ur klass 4—6 och ring L. I⁴—L. II⁴, I³ under tiden 20 september till 8 mars.

Den 2 februari firades i närvaro av lärare och lärjungar Ansgarsminnet med en enkel högtidlighet, varvid förekom orkestermusik, kör- och solosång, föredrag och deklamation.

Följande studieresor hava under läsåret företagits av lärjungarna i nedannämnda avdelningar; i ringarna L. II⁴, L. I⁴, I³ och kl. 6 till Halden (historisk utflykt), i kl. 6, ring. L. I⁴, I³ och L. II⁴ till Vargön (besök å pappersbruket), i ring III till Trollhättan (besök å kraftverket), ring IV till Skara, Varnhem och Läckö.

8. Bortval av ämnen enligt § 7 i (nya) läroverksstadgan har icke kunnat förekomma under läsåret.

Befrielse från deltagande i undervisningen i teckning har beviljats vissa lärjungar inom klasserna 5 och 6 (se mom. 6). Ingen lärjunge i realskolans fyra nedre klasser eller gymnasiets två lägre ringar har åtnjutit sådan befrielse. Teckning har bortvalts av 7 gossar och 3 flickor i ring L. IV, 2 gossar i ring R. IV, 1 gosse i ring L. III.

Från deltagande i undervisningen i musik hava på grund av målbrott eller bristande musikalisk begåvning varit befriade, under höstterminen: 79 gossar i realskolan, 67 gossar och 14 flickor å gymnasiet; under vårterminen: 91 gossar i realskolan, 69 gossar och 14 flickor å gymnasiet.

Från deltagande i undervisningen i gymnastik hava på grund av sjukdom, allmän svaghet eller andra giltiga skäl varit befriade, under höstterminen: 5 gossar och 4 flickor i realskolan, 5 gossar och 6 flickor å gymnasiet, under vårterminen: 8 gossar och 5 flickor i realskolan, 15 gossar och 8 flickor å gymnasiet.

Från deltagande i idrott och friluftsvksamheten hava varit befriade, under höstterminen: 5 gossar och en flicka i realskolan, 3 gossar och 3 flickor å

gymnasiet, under vårterminen ha befriats ytterligare 5 gossar och 3 flickor å gymnasiet, 2 gossar och en flicka i realskolan.

I fråga om undervisningen i manlig och kvinnlig slöjd hänvisas till mom. 6.

Kap. II. Lärare och övriga befattningshavare.

Lärare.

Sedan lektorn K. R. Sterner utnämnts att vara lektor vid h. realläroverket 9. i Göteborg, lämnade han vid höstterminens slut den lektorstjänst vid detta läroverk, som han innehaft sedan år 1926.

Under de 3 $\frac{1}{2}$ år, som lektor Sterner tjänstgjort härstädes, har han visat sig vara en synnerligen nitisk, samvetsgrann och duktig lärare, som gjort sig omtyckt av alla — kamrater som lärjungar.

För det arbete han här nedlagt bringas honom läroverkets varma tack.

En ämneslärarinnetjänst har nyinrättats vid läroverket från den 1 juli 1929. Till innehavare av densamma med tillträde den 1 januari 1930 har utnämnts ämneslärarinnan Emmy H. A. Helander.

Till innehavare av den efter lektor Sterner lediga tjänsten med tillträde den 1 maj 1930, har utnämnts adjunkten, fil. doktorn C. A. Nilsson-Cantell.

De nya lärarna ha om sig lämnat följande biografiska uppgifter.

Emmy Helena Anna Helander är född i Stora Mellösa, Örebro län, den 31 juli 1885, dotter av prostens, fil. jubeldoktorn Per Helander och hans maka Tekla Augusta Helleday, genomgick Falköpings elementarskola för flickor samt Mathilda Halls flickskola i Göteborg, tjänstgjorde som timplärlarinna vid Falköpings elementarskola för flickor 1902—1903, avlade studentexamen vid Uppsala enskilda läroverk och privatgymnasium 1905, inskrevs vid Uppsala universitet v. t. 1906, västg., avlade fil. kand. examen 1910, filosofisk ämbetsexamen 1911, tjänstgjorde som e. lärare vid samskolan i Falköping 1911—1915, utnämndes till ämneslärarinna i tyska, modersmålet och franska vid samskolan i Åmål den 23 oktober 1914, till ämneslärarinna i modersmålet och tyska vid högre allmänna läroverket i Vänersborg den 4 november 1929, tjänstgjorde som vik. bibliotekarie vid Pedagogiska biblioteket i Stockholm 1916—1917. Har företagit studieresor till Tyskland 1907—1908, till Frankrike 1910, till Danmark med statsunderstöd för att studera biblioteksverksamhet 1919, till Tyskland och Österrike 1921, till England 1924, till Tyskland och Tjeckoslovakien 1927 och Belgien 1929. Stadsfullmäktig i Åmål 1919—1923.

Nilsson-Cantell, Carl Aug., född $\frac{28}{12}$ 1893 i Visby av sjökaptens J. Aug. Nilsson och hans maka Johanna J. H. Nilsson, avlade studentexamen i Visby $\frac{17}{6}$ 1912, fil. ämbetsexamen vid Uppsala universitet $\frac{15}{12}$ 1916, fil. licentiatexamen $\frac{29}{5}$ 1920, disputerade för fil. doktorsgrad $\frac{28}{5}$ 1921, kompletterade fil. ämbetsexamen $\frac{28}{5}$ 1924, genomgick provårskurs vid Uppsala h. allm. läroverk läsåret 1923—24, tjänstgjorde som vik. ämneslärare vid Söderköpings komm. mellanskola höstterminen 1921, som vik. lektor vid Landskrona komm. gymnasium vårterminen 1922, som e. o. lektor vid Uddevalla komm. gymnasium läsåret 1922—23, som timplärlare vid Uppsala högre elementarläroverk för flickor läsåret 1923—24, som e. o. lektor vid Skövde komm. gymnasium från höstterminen 1924 till och med vårterminen 1929, varit lärare vid en utbildningskurs för folkskollärare vid fortsättningsskolor under sommaren 1920 samt timplärlare vid Skövde stads yrkesskolor höstterminen 1925—vårterminen 1927 samt tjänstgör i egenskap

av adjunkt i biologi och kemi vid högre allmänna läroverket i Landskrona från och med höstterminen 1929. Utnämnd till lektor i biologi med hälsolära och kemi från och med den 1 maj vid högre allmänna läroverket i Vänersborg.

Resor: Zoologiska studier vid Klubbans biol. station sommaren 1917, vid Kristinebergs zool. station sommaren 1918—21 samt 23 med understöd av Kungl. Vetenskapsakademien, i Wien vårterminen 1921, besökte biologiska museer i Frankrike och Tyskland sommaren 1922, utförde vetenskapligt arbete vid Riksmuseets Evertebratavdelning under sammanlagt 5 veckor vid olika tillfällen, erhöll i uppdrag att bearbeta British Museums i London samlingar av kräftdjursgruppen Cirripedia och vistades vid museet under sammanlagt 3 veckor sommaren 1925, erhöll av Kungl. Vetenskapsakademien ett resestipendium för att fortsätta dessa studier och vistades vid samma museum 4 veckor sommaren 1927, arbetade under sammanlagt 1 månad vid museerna i London, Berlin och Amsterdam sommaren 1928.

Skrifter: Cirripeden—Studien, Zur Kenntnis der Biologie, Anatomie und Systematik dieser Gruppe. Zool. Bidrag fr. Upsala, bd. 7, Upsala, 1921. Gradualavhandling. — Neue und wenig bekannte Cirripeden aus den Museen zu Stockholm und zu Upsala. Arkiv för Zoologi utg. av K. Sv. Vet. Akad. bd. 18a, nr 3, Stockholm, 1926. — Über Veränderungen der sekundären Geschlechtsmerkmale bei Paguriden durch die Einwirkung der Rhizocephalen. Arkiv för Zoologi, bd. 18a, nr 13, Stockholm, 1926. — Antarktische und subantarktische Cirripeden. Arkiv för Zoologi, bd. 18a, nr 27, Stockholm, 1926. — Om fynd av Balanus improvisus från fartygsbottnar i nordliga farvatten. Fauna och Flora, häfte 2, Stockholm, 1927. — Some barnacles in the British Museum (Nat. Hist.). Proc. of Zool. Soc., London, 1927. — Studies on Cirripeds in the British Museum (Nat. Hist.). Annals and Magazine of Natural History, ser. 10, vol. 2, London, 1928. — The genus Chionelasmus and a discussion of its phylogeny. Ann. Mag. Nat. Hist., ser. 10, vol. 2, London, 1928. — Two little known balanids, Arkiv för Zoologi, bd. 20a, nr 14, Stockholm, 1929. — Cirripeden des Genus Verruca der deutschen Tiefsee—Expedition auf dem Dampfer "Valdivia" 1898—99. Zoologische Jahrbücher, Abt. f. Systematik. Jena, 1929. — New and interesting species of Scalpellum from a telegraph cable near the coast of North Chile. Linnean Society's Journal, vol. XXXVII, nr 250, London, 1930. — Cirripeds from Juan Fernandez Islands. The nat. hist. of Juan Fernandez and Easter Island, ed. by dr. C. Skottsberg, vol. III, Upsala, 1930. — Thoracjc Cirripedes collected in 1925—27. Discovery Expedition 1925—27. London, 1930.

10. Tjänstledighet har åtnjutits:

av ämneslärarinnan Emmy H. A. Helander under vårterminen för fortsatt tjänstgöring vid samrealskolan i Ämål,

av adjunkten P. S. Carlsson under vårterminen för sjukdom,

av adjunkten I. V. Reimers från den 14 januari till den 7 februari för sjukdom,

av gymnastikläraren A. Hj. Elfman från den 13 till den 22 mars för sjukdom,

av lektorn C. A. Nilsson-Cantell från den 1 maj till vårterminens slut för fortsatt tjänstgöring såsom adjunkt vid h. a. läroverket i Landskrona.

Semester åtnjöt av rektor E. M. Lundberg från den 17 juni till 31 juli.

Tillägg till förra årsredogörelsen:

Tjänstledighet åtnjöt av lektorn N. J. Wahlén från den 22 maj till vårterminens slut för sjukdom.

Förordnade hava varit:

adjunkten N. S. Olsson från den 17 juni till den 31 juli såsom vik. rektor, ämneslärarinnan Karen Sobel under läsåret såsom tillsyningslärare, fil. mag. Karin M. M. Schultz under höstterminen såsom vikarie å ledig ämneslärarinnetjänst, under vårterminen såsom vikarie för ämneslärarinnan Helander,

fil. magistrarna med provår N. M. Månsson, G. B. Gustafsson, N. W. W. Flensburg och H. A. F. Dahl under läsåret såsom extralärare,

lektorn K. R. Sterner från den 1 november till höstterminens slut såsom vikarie å efter honom ledig tjänst,

adjunkten K. J. F. Sjögren under vårterminen såsom vikarie å efter lektor Sterner ledig tjänst,

fil. mag. med provår Rolf G. Rehlin under vårterminen såsom vikarie för adjunkten Sjögren,

fil. mag. T. A. F. Liljeqvist under vårterminen såsom vikarie för adj. Carlsson,

lektorn N. J. Wahlén, adjunkten C. B. V. Nilsson, ämneslärarinnan Karen Sobel och fil. mag. N. M. Månsson från den 14 januari till den 7 februari såsom vikarie för adjunkten Reimers,

kaptenen å övergångsstat N. J. Ph. Åstrand från den 13 till den 22 mars såsom vikarie för kapten Elfman,

slöjdläraren E. Tössberg under läsåret såsom slöjdlärare,

ex. gymnastiklärarinnan Gerda Ch. Åstrand under läsåret såsom gymnastiklärare för läroverkets kvinnliga lärjungar,

ex. handarbetslärarinnan Ulla M. B. von Sydow under läsåret såsom lärarinna i slöjd för flickor.

Tillägg till förra årsredogörelsen:

Förordnad var fil. lic. E. R. G. Larsson från den 22 maj till vårterminens slut såsom vikarie för lektor Wahlén.

Den 1 maj 1930 var ingen tjänst ledig vid läroverket.

11.

På grund av lektor Sterners förflyttning ha under vårterminen för tre lärare ändringar måst göras i den för höstterminen gällande arbetsordningen. Den ändrade tjänstgöringen har varit följande:

v. lektor K. J. F. Sjögren: matematik 4 t. i kl. 5 a, 3 t. i ring L. I⁴, biologi 1 t. i kl. 4, 2 t. i kl. 6, 1,5 t. i ring I³, 2 t. i ring L. I⁴, 1,5 t. i ring L. II⁴, 1 t. i ring R. IV, kemi 2 t. i ring R. III, leder friv. laborationsövningar i kemi i R. III 2 t. — 22 t. Förestår biologiska och kemiska institutionerna.

adjunkt N. A. Urelius: matematik 5,5 t. i kl. 1⁴, 4 t. i ring L. III, fysik 2 t. i kl. 6, 2 t. i ring L. I³, 3 t. i ring L. II⁴, 2 t. i ring L. III, kemi 2 t. i ring R. IV — 20,5 t.

v. adjunkt R. G. Rehlin: matematik 4 t. i kl. 2⁴, 5 t. i kl. 4, biologi 2 t. kl. 1⁴, 2 t. i kl. 1⁵, 2 t. i kl. 3, 2 t. i kl. 5 a, 2 t. i kl. 5 b, 2 t. i ring R. III, 2 t. i ring L. III, 1 t. i ring L. IV, kemi 2 t. i ring R. I³ — 26 t.

Kap. III. Lärjungarna.

13. Antal och fördelning.

	Klasser eller ringar	A n t a l l ä r j u n g a r							
		Höstterminen				Vårterminen			
		För terminen närvarande lärjungar		För terminen frånvarande lärjungar		För terminen närvarande lärjungar		För terminen frånvarande lärjungar	
		Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga
<i>Realskola.</i>									
6-årig realskola ...	3 ⁶ —6 ⁶	120	—	—	—	118	—	—	—
5-årig realskola ...	1 ⁵	26	10	1	—	27	10	—	—
4-årig realskola ...	1 ⁴ —2 ⁴	4	13	—	—	4	12	—	—
<i>Latingymnasiet.</i>									
4-åriga gymnasiet	I ⁴ —IV ⁴	48	20	—	—	52	21	—	—
3-åriga gymnasiet	I ³	4	4	—	—	4	4	—	—
<i>Realgymnasiet.</i>									
4-åriga gymnasiet	III ⁴ —IV ⁴	30	4	—	—	29	4	—	—
3-åriga gymnasiet	I ³	15	3	—	—	16	3	—	—
Summa		247	54	1	—	250	54	—	—

14. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets högsta klass under kalenderåret 1929 avlagt godkänd realskolexamen:

a) under vårterminen:

<i>Bengtsson, Hans Martin Börje</i>	}	till härvarande läroverks gymnasium,
<i>Carlsten, Eric Johan</i>		
<i>Eckfeldt, Anders Jonas Olof</i>		
<i>Grundell, Sven Olof</i>		
<i>v. Hall, Emil Zameo Hj:son</i>		
<i>Neuman, Bernhard Markus</i>		
<i>Nilsson, Bo Troed</i>		
<i>Nordström, Karl Anders Emil</i>		
<i>Andersson, Karl Vilhelm</i>		till elektrikeryrket,
<i>Andreasson, Svante Hugo</i>		„ kontorsverksamhet,
<i>Bodén, Torsten Elof David</i>		„ ”
<i>Cederholm, Åke Waldemar</i>		utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Eriksson, Karl Gustaf Arvid</i>		till järnvägstjänst,
<i>Johanson, Ture Yngve</i>		„ kontorsverksamhet,
<i>Johansson, Gunnar Bertil Walton</i>		utan att dylik uppgift lämnats,

<i>Lind, Sven Robert</i>	till kontorsverksamhet,
<i>Magnusson, Karl Arne Wollmar</i>	„ fabriksrörelse,
<i>Olsson, Karl Gustaf</i>	„ järnvägstjänst,
<i>Robinson, Robert Hewitt</i>	„ fabriksrörelse.

b) under höstterminen:

<i>Pettersson, Ragnar Georg</i>	utan att dylik uppgift lämnats.
---------------------------------------	---------------------------------

Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets 15. fjärde ring under kalenderåret 1929 avlagt godkänd studentexamen:

a) under vårterminen:

Å realgymnasium:

<i>Almström, Nils Olof</i>	till Karolinska Institutet,
<i>Bengtsson, Stig Anker Edvin</i>	„ handelsgymnasium,
<i>Forss, Per Erik</i>	„ tullstaten,
<i>Hallqvist, Sten Valter</i>	„ Göteborgs Högskola,
<i>Josefson, Sven Bernhard</i>	„ Lunds Universitet (med. fak.),
<i>Karlén, John Sten Erik</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Lindberg, Jörgen Gunnar</i>	till Lunds Universitet (mat. naturv. fak.),
<i>Lindén, Karl Erik</i>	„ handelsskola,
<i>Ryding Sven Fritz Gustaf</i>	„ Lunds Universitet (mat. naturv. fak.),
<i>Sabel, Arnold Mauritz</i>	„ tullstaten,
<i>Sandegård, Karl Erik Einar</i>	„ Uppsala Universitet (med. fak.),
<i>Stålhandske, Tomas Martin</i>	„ militäryrket,

Å latingymnasium A:

<i>Carlmark, Nils</i>	till handelshögskola,
<i>Eriksson, Georg Henry</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Hessel, Karin Anna Maria</i>	till handelsskola,
<i>Lafqvist, Anna Greta</i>	„ skola i Frankrike,
<i>Petersson, Alma Kristina</i>	„ handelsskola.

Å latingymnasium B:

<i>Andersson, Erik Gösta</i>	till Lunds Universitet (jur. fak.),
<i>Carlsson, Carl Gustaf Fredrik</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Englund, Nils Klas</i>	„ „ „ „ „
<i>Eriksson, John Axel</i>	till tandläkarinstitutet,
<i>Hesselmark, Nils</i>	„ Tekniska Högskolan,
<i>Larsson, Semmy Emil</i>	„ handelsskola,
<i>Larsson, Henry Osvald</i>	„ handelshögskola,
<i>Lindqvist, Rolf Ludvig Albert</i>	„ Uppsala Universitet (jur. fak.)
<i>Linnér, Karl Kjell Bror-Per</i>	„ sjömansyrket,
<i>Olsson, Karl Axel</i>	„ Göteborgs Högskola,

<i>Rahmn, Lage Wilhelm</i>	till handelsgymnasium,
<i>Sandqvist, Axel Olof A:son</i>	„ Gymnastiska Centralinstitutet,
<i>Stigen, Rolf A:son</i>	„ tandläkarinstitutet,
<i>Vallén, John Egron Henry</i>	„ ”
<i>Werneman, Gustaf Harald Arnold</i> ..	„ militäryrket,
<i>Winlöf, Henry Martin</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Eliasson, Gertrud</i>	till handelsskola,
<i>Gustafsson, Britta Maria Matilda</i> ..	till tyskt tandläkarinstitut.

b) under höstterminen:

Å realgymnasium:

Kihlberg, Stig Johan Lorentz utan att dylik uppgift lämnats.

Å latingymnasium B:

Andersson, Anders Wilhelm Julius till Lunds Universitet (fil. fak.),

Broberg, Stig Erik Folke Olof..... „ militäryrket,

Ullgren, Carl Olof Mauritz utan att dylik uppgift lämnats.

16. Tid för lärjungarnas hemarbete läsåret 1929—1930:

Antalet hemläxor har under läsåret i allmänhet varit:

å gymnasiet: till måndagar 2—4, till övriga dagar 3—5,

i realskolan: till måndagar 0—3, till övriga dagar 2—4.

Överläsningstiden pr vecka har i gymnasiet varit omkring 8—22 timmar,
i realskolan omkring 4—12 timmar.

Den tid, som erfordrats för utarbetande av de skriftliga arbetena i hemmet har varit:

för en svensk uppsats: å gymnasiet omkring 4—7 timmar, i realskolan 3 tr,

för en latinsk översättning: omkring 4—6 timmar,

för en tysk översättning: å gymnasiet omkring 3—4 timmar, i realskolan
2 timmar,

för en engelsk översättning: omkring 3 timmar,

för ett matematiskt arbete: omkring 4—5 timmar,

för ett fysikaliskt arbete: omkring 5—6 timmar.

Andra uppgifter angående lärjungarna.

Den i förra årsredogörelsen omnämnda skolsparkasseverksamheten har under läsåret fortsatts och omfattat klasserna 1⁴, 2⁴, 1⁵, 3⁶, 4⁶, 5⁶ och 6⁶. Lärjungarna hava i regel en gång i veckan inlagt sina sparpengar i bössorna, insättning i banken har skett en gång i månaden. Sammanlagt har under tiden 15 maj 1929 till 14 maj 1930 insatts 758 kr. 27 öre (98 kr. 73 öre av kl. 1⁴, 75 kr. 37 öre av kl. 2⁴, 95 kr. 64 öre av kl. 1⁵, 102 kr. 89 öre av kl. 3⁶, 177 kr.

63 öre av 4^e, 204 kr. 96 öre av 5^e, 3 kr. 7 öre av kl. 6^e. För samtliga lärjungarna utgör kapitalbehållningen 6,300 kronor 20 öre. Sparpremie läsåret 1928—1929: 130 kr. 50 öre.

Ur kamratlivet.

Vid läroverket finnas 3 lärjungeföreningar: 1) Gymnasistföreningen Runa med 39 medlemmar. 2) Vänersborgs läroverks idrottsförening med 65 medlemmar. 3) Scouterna med 40 medlemmar.

Stipendier, premier och understöd.

Under läsåret 1928—1929 hava till lärjungarna utdelats stipendier, premier 17. och understöd enligt följande uppställning.

	Antal lärjungar, som erhållit		Utbetalt belopp		Summa kr.
	Stipendier	Premier eller understöd	Stipendier kr.	Premier eller understöd kr.	
Realskolan	16	27	735: —	150: 35	885: 35
Latingymnasiet ...	8	23	580: —	176: 75	756: 75
Realgymnasiet ...	12	11	1,235: —	88: —	1,323: —
Summa	36	61	2,550: —	415: 10	2,965: 10

Kap. IV. Boksamlingar, undervisningsmateriel och donationer m. m.

Läroverkets bibliotek

har under läsåret hållits öppet onsdagar och fredagar kl. 2,³⁵—3,⁵ samt andra 18. tider efter överenskommelse.

Under tiden $\frac{1}{5}$ 1929— $\frac{30}{4}$ 1930 har bokbeståndet ökats med 169 verk i 251 band.

Antalet utlånade band har under samma tid utgjort 278 st., därav 68 stycken förmedlade från andra bibliotek.

Antalet låntagare uppgick till 78 personer, därav 15 lärare och 40 elever vid läroverket samt 23 andra personer.

De viktigaste nyförvärven under nämnda tid hava utgjorts av:

a) genom gåvor erhållna:

Av Kungl. Skolöverstyrelsen eller annan statsmyndighet:

Fortsättning på förut erhållna publikationer samt dessutom: Statens offentliga utredningar, 4 bd. Allmänna kyrkomötets protokoll med bihang 1929.Handledning för lärare vid nykterhetsundervisning.

Av K. Vetenskapsakademien:

Fortsättning på förut erhållna publikationer samt dessutom: Sjön Tåkerns fauna och flora. Kristinebergs zoologiska station 1877—1927. Jac. Berzelius, Levnadsskildring av H. G. Söderbaum.

Av resp. förläggare: Cederschiöld, Konsten att skriva svenska. Segerström, Dansk och norsk läsebok. Segerström, Norsk läsebok. Wennström och Dalby, Metodisk lärobok i modersmålet för realskolestadiet, I, II. Alving, Svensk litteraturhistoria. Johnsson, Litteraturhistoria och verslära. Dahlgren, Nahum Fredrik Bergströms krönika. Dikt och hävd, Svenska historiska dikter i urval för skolan. Lindsten, Dikten om diktaren. Urval ur Ciceros filosofiska skrifter. Söderström, Svensk-latinska översättningar. Pain, Wilhelmina in London. Lannert och Dircks, Vom deutschen Volkscharakter. Björkhagen, Översättningsuppgifter i engelska språket för realskolexamen. Elfstrand, Engelsk grammatik. Hammarberg och Zetterström, Kortfattad engelsk skolgrammatik. Svartengren, Engelsk grammatik. Conrad, The inn of the two witches. Hultenberg, Kort fransk grammatik. Scènes de guerre et de revolution. Scribe, Le verre d'eau. Johnsson, O., Nyaste tidens allmänna historia. Wiese, Vad blev av dem? En bok om tre unga människor. Carlson—Rönholm—Moberg, Skolgeografi II. Hedström och Rendahl, Algebra för latinlinjen I. Foghammar, Räknelära I. Hedström och Öije, Aritmetik och ekvationslära. Inghe och Jonsson, Repetitionsexempel i räkning. Inghe och Jonsson, Övningsexempel i räkning för inträdessökande till den 5-åriga realskolans första klass. Jarl, Repetitionskurs i algebra. Olson, Algebra med planimetri och stereometri för latingymnasiet. Rendahl, Wahlström och Frank, Räknebok för realskolan I A och B. Sefve, Liv och materia, I och II. Malmberg, Övnings- och lärobok i fysik för realskolan, 5:e upplagan. Moll—Starck, Lärobok i kemi för realgymnasiet, I. Andersson, L. G., Läran om djuren för fykklassiga realskolor, I. Hammarsten—Pehrson—Sefve, Zoologi, 4 R: 1—3 och 5 R 1—4. Skärman, Lärobok i botanik för gymnasiet, I.

Av resp. författare eller utgivare: Hall, Prins Oskars goss- och flickläroverk i Askersund före 1817. Lothigius, Achilles och sköldpaddan. Lothigius, Den svenska folkrepresentationens historia i största sammandrag. Steen, Huvuddragen av Israels historia.

Av G. Kolff & Co, Batavia: De Vires, The importance of Java, seen from the air.

Av framlidne läroverksadjunkten K. von Sydows sterbhus: 35 band av huvudsakligen matematiskt eller pedagogiskt innehåll samt därjämte en del häften och småskrifter.

Av Västgöta Nation i Uppsala: 18 akademiska avhandlingar samt en del annat akademiskt tryck.

b) *inköpta arbeten:* Larousse universel en 2 volumes. Langlet, Bevingade

ord och slagord, I, II. Ström, Svenskarna i sina ordspråk. Ord och Bild, årg. 3. Ehrenpreis, De som byggt Israel, I. Rodhe och Thomander, Textbok för kristendomsundervisningen i folkskolan. Thomas a Kempis, Fyra böcker om Kristi efterföljelse. Gauffin, Karaktärsdanning genom social fostran. Björnson, Over Aevne, I, II. Böttiger, Samlade skrifter, I—VI. Fröding, Samlade skrifter, I—X. Tegné, Efterlämnade skrifter, I—III. Tolstoy, Krig och fred. Friberg och Rydén, Vårt modersmål i övningsbok och språklära. Heikel, Stilistik. Salenius, Latinsk-svensk ordbok. Deutsche Dichter der Gegenwart, 16 ex. Poutsma, A grammar of late modern English, II:2. Reinius, England and English life. Fahlstedt, Italiensk-svensk ordbok. Chessin, Frankrike i våra dagar. Essén, Europas tillfrisknande. Grimberg, Sveriges historia för folkskolan. Vedel, Renässansen söder och norr om Alperna. Geijer, Minnen. Dibelius, Charles Dickens. Holmqvist, Martin Luther. Brodetsby, Isaac Newton. Ahrenlöf, Lärarinnor och skolflickor i sekelskiftets Göteborg. Lagerroth, Minnen från Kristianstads skola. Santesson, Minnen från Nya Elementarskolan i Stockholm. Cederbom och Friberg, Skara stifts herdaminne 1850—1930, h. 1 och 2. Minnen från gamla prästgårdar i Skara stift. Hembygden, utgiven av Dalslands fornminnes- och hembygdsförbund, årg. 1928 och 1929. Lundborg, Svensk raskunskap. August Strindberg och Arthur Sjögren, Sveriges natur. Ehlin, Lärobok i räkning för barndoms-skolans 4:e och 6:e årsklasser. Hedegård, Räkneblad för folkskolan, 4 häften. Larsson och Lundahl, Räknelära för folkskolor. Newton, Naturvetenskapens matematiska principer. Kolthoff, Djur och blommor. Westerlund, Skandinavisk oologi. Westerlund, Sveriges, Norges och Danmarks land- och sötvattensmollusker. Hellsten, Särner, Pålman, Lindau och Sahlin, Skolidrottsdagarnas användande. Moberg, Pedagogisk gymnastik i bild för folkskolor samt dessutom fortsättning av tidskrifter och arbeten, å vilka tidigare subskriberats. Dock har tidskriften Kristendomen och vår tid ersatts med Svensk teologisk kvartalstidskrift.

Lärjungebiblioteket.

Detta består av två avdelningar, av vilka den ena är inrymd i samma lokal som det övriga biblioteket och har hållits tillgänglig på samma tider som detta. Den andra delen förvaras i ett provisoriskt inrett rum i gymnastikbyggnaden och utgöres huvudsakligen av uppslagsböcker. Dessa böcker hava varit tillgängliga onsdagar och fredagar kl. 5—6 e. m. under tillsyn av eleven i R. III Alfred Andersson samt andra tider efter anmälan hos vaktmästaren, som ägt att lämna ut nyckeln till boksåpet.

För nyanskaffning till lärjungebiblioteket har erhållits ett statsanslag av 1200 kr.

Nyförvärven utgöra 138 verk i 171 band, och antalet för hemlån utlämnade band har utgjort 1334 st. Samtidigt hava avskrivits 36 verk i 41 band,

av vilka 12 st. kasserats, emedan de varit mycket slitna eller defekta, och övriga överförts till stora biblioteket. Dessa senare hava utgjorts av äldre arbeten, 40 å 50 år gamla eller mera, som aldrig eller mycket sällan varit utlånade under de senare åren.

Nyförvärven hava utgjorts av:

a) genom *gåvor* erhållna:

Av resp. utgivare eller förläggare: Eklund, Frågor och framtids mål. Sveriges centralförening för idrottens främjande, årsbok 1929. På skidor, årg. 1929 och 1930. Vår flotta, årg. 1929.

Av häradskrivare R. Falk: Fridericia, Revolutionen og Napoleon I.

Av onämnda: Cooper, Den siste mohikanen. Holst, Inger Margarethe. Wenström, Barnen på Bøljenäs. Vietinghoff, Nelly och hennes vänner. Carey, Ej som andra flickor. Adams-Klingberg, Faster Emys skolhushåll. Malot, Värnlös. Moore, En liten hjältinna.

b) *inköpta arbeten:* Wahlgren, Från torrvedsbloss till halvattlampa. Abderhalden, Vår föda. Norlund, Bland siffror och tal. Wesenberg—Lund, Från sjö och strand. Cleve—Euler, Det underbara grundämnet selen. Sterner, Strövtåg i svensk industri. Nordenmark, Stjärnorna. Svedelius, Bygd och folk, I, II. Hagenbeck, Von Tieren and Menschen. Anjou, Berg och Sjöwall, Svensk läsebok, I, II. Olson, Algebra med planimetri för latingymnaset. Hedström och Rendahl, Analytisk geometri. Almén, Fysikaliska problem. Sjögren, Karl XII och hans män. Eurenus, Plan trigonometri. Harberg, Siffror och räkning i gångna tider. Rollin, Populär matematik. Montén, Stereometri. De vackraste sagorna ur Tusen och en natt, I, II. Sjöberg, Kvartetten som sprängdes. Sjöberg, Fridas bok. Sjöberg, Kriser och kran-sar. Remarque, På västfronten intet nytt. Lind, Ekonomisk geografi. Fridericia, Det syttende og attende Aarhundrede. Bülow, Svampar. Wallengren, Utvecklingsläran. Heikel, Stilistik. Estlander, Allmänna historien i berättelser, I—III. Österling, Valda dikter. Gripenberg, Dikter i urval. Beckman, Språkets liv. Uppfinningarnas bok, bd 2, 3, 4, 5, 7, 9. Gertz och Grönwall, Mineral- och bergartslära. Nilsson, Svensk romantik. Hauser, Människan för 100,000 år sedan. Elander, Jorden och dess liv. Rendahl och Söderberg, Populär astronomi. Starck, Materiens struktur. Bolin, Kemien och vad den lär oss i praktiska livet. Lundberg, Pappersmasseindustrien. Brate, Sveriges runinsskrifter. Jacobsson, Platon som politiker. Traneus, Elektroindustrien. Elfving, Växternas näringsliv. Rosén och Molander, Havsfiskar och havsfiskeri. Oldenburg, Hur en bok kommer till. Karsten, Naturfolkens religion. Ek, Den svenska folkvisan. Fähræus, Blodet i läkekonstens historia. Brunius, William Shakespeare. Hanström. Hur djuren se. Sefve, Utdöda djur. Ahlberg, Filosofiskt lexikon. Klein, Vad vi veta om ljuset. Caldenius och Sandegren, Vårt land under och efter istiden, Bolin, Den organiska kemien och dess betydelse i det praktiska livet. Wachtmeister,

Primitiv själavandringstro. Karsten, Germanerna. Herlin, Fysiken i vardagslivet. Wennström, Ur svenska språkets hävder, Hanström, Våra sinnen och deras utveckling från djuren till människan. Wetter, Hellenismen. Ångström, Praktisk meteorologi. Christiansen och Karlsson, Sveriges järnhantering. Sefve, Utvecklingsläran. Briem, Kultur och religion i Babylonien och Assyrien. Nilsson, Orientens forntid. Modin, Vintergatan. Lugn, Egyptisk kultur i ord och bild. Tärnlund, Tropikernas urskogar. Törnstrand, Våra vanliga metaller. Kjellman, Ur Sydfrankrikes kulturvärld. Öman, Michelangelo. Ovidius' Metamorfoser i urval och tolkning av Erik Bökman. Darwin, Resa kring jorden. Plutarchos, Jämförande levnadsteckningar. Ehrensvärd, Resa till Italien. Lindskog, Grekiska myter och sagor. Grönbeck, Nordiska myter och sagor. Rosberg, Jordens länder och folk. Räikkinen, Svinhufvud i Sibirien. Ur svenska dikten, Antologi utgiven av Karin Ek. Chamisse, Peter Schlemihls sällsamma historia. Herczeg, Gyurkovicsarne. Herczeg, Flickorna Gyurkovics. Vår underbara värld. Tidner, Ur Erik XIV:s saga. Tidner, Från Johan III:s tid. Tidner, Under Karl IX:s regemente. Tolstoy, Anna Karenina. Dostojevski, Idioten. Det antika dramat, I, II. Flaubert, Madame Bovary. Franskt drama under klassicismens århundrade. Milton, Det förlorade paradiset. Arrhenius, Kemien och det moderna livet. Lindman, Bilder ur Nordens flora. Klaatsch, Människans och kulturens tillkomst och utveckling. Sehlstedt, Sånger och visor i urval. Ossiannilsson, Samlade dikter. De Geer, Singleton. Lombard, Europas och den vita rasens språk. Palmær, Eldbränder och gnistor. Lewis, Babbit. Hellquist, Svensk etymologisk ordbok. Montgomery, 30,000 främmande ord och uttryck. Rimbert, Ansgars levnad. Hedström, Matematiska uppgifter i realskolexamen. Mortensen, Från Röda rummet till sekelskiftet. Hjertén, Mussolini och den nya demokratien. Essén, Europa och världen. Beckman, Tideräkning och historia. Svedberg, Arbetets dekadens. Widman, Organisk kemi. Sillén, Genvägar och kontrollmetoder. Essén, Mellan Östersjön och Stilla havet. Beckman, Ur vår äldsta bok. Nordenstreng, Vikingafärderna. Holm, Den helige Franciscus. Wallén, Klimatet och människan. Nylén och Wigren, Kemiska räkneuppgifter. Beckman, Synligt och osynligt ljus. Asklöf, Solsystemet och vintergatan. Bohr, Om atomernas byggnad samt därjämte en del fortsättningsarbeten.

Av **Fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar** hava bekostats inköp av 22 band.

Ur denna boksamling hava 119 nya boklån lämnats.

Mynt- och medaljsamlingen har under året ökats med följande gåvor: av Svenska akademien: dess minnespenning över Joh. Jac. Boström, av Vetenskapsakademien: „ „ „ Adam Afzelius.

Undervisningsmaterielen har under läsåret ökats med följande föremål:
genom *inköp*:

- i historia: Kartor: Kampen Italia Antiqua, Kampen, Graecia Antiqua,
- i geografi: Kartor: Europa (fysisk), Asien (fysisk),
- i matematik: 11 st. passare, 3 st. linjaler,
- i biologi: 1 st. mikroskop, 1 st. akromatiskt objektiv, 1 st. mikrometerokular, 1 st. mikrometerplatta, 125 st. objektglas, 27 st. mikroskopiska preparat, 4 st. embryologiska planscher, 2 st. röntgenbilder,
- i fysik: en s. k. Quantprojektor (firma Liesegang), d. v. s. en projektionslampa med liten optisk bänk och en del biapparater, såsom växelströmstransformator, reservlampor, linser, konkavspegel m. m.; ett Rowlands konkavgitter; en Wheatstone's brygga; en galvanometer för laborationsövningar; en modell av fyrtaktsmotor, två platinaelektroder till vattensönderdelningsapparat, diverse laborationsmaterieell.
- i kemi: 1 st. dialysator,
- i teckning: 31 st. föremål i trä, järn och plåt, 18 st. ritbräden,
- i gymnastik och idrott: en gymnastikmatta (för hopp), ett kastspjut, 2 fotbollar, 7 par stavar, 6 par skidor.

För innevarande år ha stadsfullmäktige anvisat 300 kronor till betalning av terminsavgiften till ljus- och vedkassan för vissa obemedlade, skötsamma och begåvade lärjungar från Vänersborgs stad.

Till fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar hava av givare, som vilja vara okända, överlämnats ett belopp av 42 kr. 50 öre varjämte ränta gottgjorts med 1 kr. 40 öre.

Av fondens medel hava inköpts böcker för inalles 92 kr. 55 öre. Fondens behållning utgör f. n. 6 kr. 79 öre.

Den 8 mars 1930 erhöll läroverket från Älvsborgs läns landstings förvaltningsutskott ett utdrag ur framlidne bruksägaren Axel R. Janssons testamente. Ur detsamma anföres följande:

UTDRAG UR TESTAMENTE.

Härmed förklarar jag, Axel Reinhold Jansson, Upperud, såsom min yttersta vilja att efter min död följande donationer skola utgå:

Till Älvsborgs Läns Landsting.

Etthundratusen kronor (100,000), varav bildas en fond kallad "Axel R. Janssons fond". Landstingets förvaltningsutskott skall omhändervärd och förvalta fonden, som placeras på sätt, som erbjuder betryggande säkerhet, företrädesvis genom inköp av svenska statsobligationer.

Vidare skall av årliga avkastningen överlämnas till — — — — —

samt till Vänersborgs Allmänna Läroverk Etthundra (100) kronor till stipendier åt någon eller några elever från Dal, som därav gjort sig förtjänta.

Sagda institutioner synas mig böra erhålla högre belopp i samma mån fonden växer, dock enligt förvaltningsutskottets bestämmelse. — — — —

Mössebergs sanatorium den 28/6 1929.

Axel R. Jansson.

För den minnesgodhet från en f. d. lärjunges sida, varom ovanstående bär vittne, ber jag att få uttala läroverkets varma tack.

Svenska Turistföreningen har överlämnat 5 ex. av sin årsskrift 1929 att utdelas såsom premier.

Stiftelsen "För Sverige och Kristen Tro" har överlämnat 2 ex. J. A. Eklund, Frågor och framtids mål, det ena avsett för skolans lärjungebibliotek, det andra att utdelas såsom premium.

För samtliga de gåvor, som läroverket fått mottaga, ber undertecknad att få framföra dess varma och värdsamma tack.

Redogörelse för samtliga donationer till läroverket.

Salmeniska donationsfonden.

Genom ett hos rådhusrätten i Vänersborg den 26 november 1832 bevakat testamentariskt förordnande, upprättat den 4 april s. å., skänkte rektor Anders Salmenius 66 rdr 32 sk. rgs att "användas för inköp av skolböcker, vilka fattige och flitige gossar i härvarande lärdomsskola äga att under sin lärotid där begagna; dock skulle varje gosse vid skilsmässan från läroverket de av honom sålunda lånta böcker till rektor återlämna".

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 288 kronor 47 öre.

Ekmaniska och Larssoniska stipendiefonderna.

Angående dessa fonder finnes ingen annan handling än ett av kyrkovärden B. Andersson i Vänersborg den 4 juli 1837 utfärdat intyg, att enligt vad Vänersborgs kyrkoräkenskaper utvisa, de så kallade Ekmaniska och Larssoniska stipendiemedlen, vilka ditintills innestätt i kyrkans kassa, då utgjort, det förra b:ko rdr 33,¹⁶, det senare 8,¹⁶ eller tillsammans 41,³² rdr b:ko.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 258 kronor 67 öre.

Subskriptionsstipendiefonden.

Vid sammanträde den 21 maj 1845 med dem, som i anledning av Hans

Maj:ts besök i Vänersborg i juni månad 1844 subskriberat till en stipendiefond för högre apologistskolan därstädes, uppvisades av apotekaren Pyhlson, som haft huvudsakligt besvär med insamlingen, att de subskriberade medlen utgjorde 775 rdr b:ko, och bestämdes, "att räntan å detta kapital, som under namn av "Subskriptionsstipendiefonden" kommer att av rektor förvaltas, årligen vid vårterminens slut, efter skolkollegii prövning av omständigheterna, skall utdelas till en eller flere av de äldre ynglingarna, helst sådana som till akademien avgå, vilka äro medellösa, men därjämte utmärkt sig för flit och goda seder".

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 1,577 kronor 92 öre.

Rektorsstipendiet.

Den 25 september 1846 skänkte rektor C. S. Hultström till Vänersborgs h. apologistskola 150 rdr b:ko, "som av rektor jämte skolans övriga medel förvaltas och varav årliga räntan utdelas till någon inom rektors klass, helst mindre bemedlad, men tillika för flit, kunskaper och goda seder utmärkt yngling, vilken, om rektor så för gott finner, kan genom omröstning av kamraterna utses, då likväl alltid rättighet förbehålles rektor och lärare, att, i händelse av giltiga skäl, detta val förkasta och annan stipendiat utnämna".

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 1,936 kronor 58 öre.

Sällskapet P. B:s stipendiefond.

Genom gåvobrev den 10 november 1863 skänkte sällskapet P. B. i Vänersborg "grundpenningen" 100 rdr rmt till denna fond under föreskrift, att kapitalet skulle av rektor och kollegium vårdas, och så snart årliga räntan uppgår till 20,00 rmt eller därutöver, "utdelas vid varje vårtermins examen hälften därav, beräknad uti jämnt riksdalerstal, till en behövande samt för flit och goda seder utmärkt lärjunge uti någon av läroverkets tre högsta klasser; stående dock kollegium fritt att, i händelse av befogenhet, fördela stipendiet mellan flera lika förtjänta ynglingar".

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 1,733 kronor 40 öre.

1865 års Sällskapsfond.

Den 20 mars 1865 skänktes av tio personer i Vänersborg, som "genom några av en välvillig allmänhet uppmuntrade dramatiska föreställningar kommit i tillfälle att visa sitt varma deltagande för läroverket", 500 rdr rmt såsom grundkapital för denna fond att förvaltas av rektor och kollegium och med föreskrift, att av årliga räntan $\frac{1}{3}$ skulle läggas till kapitalet, tills detta vuxit till 1,000 rdr rmt, sedan ständigt $\frac{1}{6}$; återstoden av räntan "utdelas till någon för synnerlig flit, mogenhet i kunskaper och goda seder utmärkt, från läroverket avgående yngling", till dess denna summa uppgår till 75 rdr rmt; sedermera fördelas de till utdelning avsedda räntemedlen så,

att en dylik yngling erhåller $\frac{2}{3}$ av dem, och den återstående tredjedelen "fördelas lika mellan 2:ne för flit, kunskaper och goda seder utmärkta ynglingar inom läroverkets fem nedersta klasser". Det förra stipendiet får dock aldrig överstiga 100, de senare 25 rdr rmt vardera; överskottet lägges till kapitalet för bildande av nya stipendier efter samma grunder, med vars utdelande får börjas, då summan uppgår till 20 rdr rmt.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 1,410 kronor 96 öre.

Hultströmska stipendiefonden.

Den 24 mars 1869 överlämnade rektor C. S. Hultström till läroverket en summa av 1,695 rdr rmt, som av föräldrar, målsmän och forna lärjungar blivit sammanskjutna vid hans avskedstagande från rektorsbefattningen, och föreskrev, att av årliga räntan ett stipendium å 75 rdr skulle utdelas, till dess överskottsmedlen uppgå till 500 rdr, då dessa tilläggas kapitalet, och stipendiet ökas till 100 rdr. o. s. v. allt framgent. Stipendiet utdelas till en lärjunge, företrädesvis åt en behövande, inom de tvenne högre (6:e och 7:e) klasserna, som jämte vitsord om berömlig flit och mycket gott uppförande även har högsta betyg (berömlig) i ett eller åtminstone näst högsta betyg (med beröm godkänd) i tre läroämnena, utan att i något eller på sin höjd ett ämne hava mindre än godkänd. Stipendiet kan få behållas i fyra år.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 3,350 kronor 44 öre.

G. S. Karströms stipendiefond.

Den 9 november 1868 skänktes av tullförvaltaren G. S. Karström 800 rdr rmt att förvaltas av rektor och kollegium, och av vilkas ränta ett stipendium av 40 rdr rmt årligen skulle utdelas "till en behövande samt för flit och goda seder utmärkt lärjunge uti någon av läroverkets tvenne högsta klasser, varvid företrädesvis avseende bör fästas vid goda insikter uti naturvetenskap och matematik".

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 1,733 kronor 73 öre.

Dahllöfska stipendiefonden.

Genom testamentariskt förordnande den 10 november 1865 bestämde godsägaren J. F. Dahllöf, att efter hans död 500 rdr rmt skulle användas till bildande av stipendiefond vid läroverket, varav räntebeloppet, så snart kapitalet vuxit till 1,000 rdr rmt, skulle fördelas "i två lika stora stipendier för tvenne behövande, flitiga och skickliga ynglingar vid läroverket", med företräde för testators efterkommande, om de äro i behövande omständigheter.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 1,389 kronor 15 öre.

Rådberg—Castorinska stipendiefonden.

Genom gåvobrev den 16 december 1872 överlämnade lektor K. F. Råd-

berg å sin moders vägnar för bildande av denna fond en summa av 500 rdr rmt, varav enligt den 17 januari 1873 dagtecknad stipendieförfattning årliga räntan utdelas "till en eller flere välartade, flitige och skicklige lärjungar inom läroverket" dock med den inskränkning, att 10 rdr rmt årligen inbesparas, tills dessa besparingar vuxit till 100 kr., då de läggas till kapitalet o. s. v. allt framgeut.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 1,271 kronor 62 öre.

Ryding—Liedzénska stipendiefonden.

Den 14 juni 1875 skänkte makarna, landskamreraren J. M. Ryding och fru Karin Ryding, född Liedzén, på sin silverbröllopsdag en summa av 1,000 kronor uti Städernas hypotekskassas grundfundsobligationer till bildande av stipendier för i Vänersborgs högre skolor studerande gossar och flickor, under föreskrift att årligen, innan någon utdelning sker, fonden tillägges en obligation å 50 kronor eller däremot svarande värde, samt att den övriga behållningen årligen utdelas "i första hand till en eller flere välartade och flitige lärjungar inom läroverken, som med oss kunna räkna släktskap, samt i andra rummet, där släkting till oss ej finnes, till en eller flere ynglingar eller flickor, vilka med vitsord om goda kunskaper och berömligt uppförande lämna läroverkens högsta avdelningar".

Innan utdelning blir 50 kr., må endast allmänna läroverket komma i åtnjutande därav.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 4,118 kronor 56 öre.

F. A. Zettergrens stipendiefond.

Genom gåvobrev den 17 mars 1884 förärade teckningsläraren F. A. Zettergren till läroverket en summa av 500 kronor, av vars ränta en procent av kapitalet årligen skulle tilläggas detta och resten "utdelas såsom premier till dem av läroverkets lärjungar, vilka genom gott uppförande, flit och framsteg i teckning gjort sig därav förtjänta".

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 855 kronor 28 öre.

1871 års abiturienters stipendiefond.

Sedan 1871 års abiturienter sammanskjutit en summa till en fanfond vid läroverket, men denna under årens lopp vuxit utöver det för ändamålet avsedda behovet, beslöto stiftarne år 1891 att, sedan 150 kr. avtagits till fanfond, med återstående 550 kronor bilda grundplåten till en stipendiefond, vartill en av dem, komministern A. Leuwgren dessutom kontant bidrog med 450 kronor. Enligt stipendieförfattningen den 14 december 1891 skall av nämnda fonds ränteavkastning årligen till och med år 1901 en summa av 5 kronor föras till läroverkets fanfond, övriga räntan utdelas årligen till en eller flere välartade, flitiga och skickliga lärjungar inom läroverket, dock med

den inskränkning att 10 kr. årligen besparas, tills besparingarna vuxit till 100 kr., då de läggas till kapitalet o. s. v. allt framgent.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 1,478 kronor 66 öre.

Rektor C. S. Hultströms stipendiefond.

Genom testamente i februari 1882 skänkte rektor C. S. Hultström 2,000 kronor till en stipendiefond vid läroverket och genom samtidigt upprättad stipendieförfattning bestämdes, att av räntan skulle utgå två stipendier å 50 kr. vardera; när överskottet stigit till 200 kr., ökas stipendierna till 55 kr. vardera o. s. v. allt framdeles. Villkoren för erhållande av dessa stipendier äro desamma, som gälla för Hultströmska stipendiefonden.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 2,297 kronor 48 öre.

Rådberg—Pyhlsonska stipendiefonden.

I sitt den 1 oktober 1892 upprättade och den 29 maj 1893 bevakade testamente bestämde fru Sofia Amalia Rådberg, född Pyhlson, att av hennes blivande kvarlåtenskap 2,000 kronor skulle tilldelas läroverket såsom stip.-fond, av vars årliga ränta $\frac{2}{3}$ skulle utdelas, såsom kollegium fritt äger rätt att bestämma; den återstående tredjedelen, avrundad till närmast lägre tiotal, besparas, tills detta belopp vuxit till 100 kr., då det lägges till kapitalet o. s. v.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 3,488 kronor 57 öre.

Helena Christina Wästbergs stipendiefond.

Genom testamente den 7 juni 1887, bevakat den 27 maj 1895, förordnade kollegan V. A. Wästberg, att all hans kvarlåtenskap skulle överlämnas till läroverket för att bilda en stip.-fond, varav årliga räntan skulle utdelas "åt en i de högre klasserna varande medellös yngling, som med verkliga anlag för studier städse ådagalagt gott uppförande och godkänd flit", med företrädesrätt för släktingar samt ynglingar från Vänersborgs och Levene pastorer, dock med det villkor att hälften av nämnda ränta tillfaller testators brorsdotter, fröken Emma Helena Wästberg, så länge hon lever ogift.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 2,972 kronor 23 öre.

Stipendium Johanneum.

I testamente, upprättat den 23 maj 1893 och bevakat den 15 februari 1897, förordnade kollegan J. A. Nyberg, att av hans kvarlåtenskap 2,000 kronor skulle tilldelas läroverket såsom en stip.-fond, med villkor att räntan årligen utbetalas till testators broder C. M. Nyberg och hans hustru Anna Nyberg, född Assarsson, i Svenljunga, så länge någon av dem lever; där- efter tilldelas nämnda ränta någon "lärjunge i nedre sjätte eller däremot svarande klass". "Rätt till stipendiets erhållande äger företrädesvis släkting med gott uppförande och godkända kunskapsbetyg i allmänhet, därefter den,

som är son av lärare vid allmänna läroverket i Borås och därefter den, som i Borås är född eller vid allmänna läroverket därstädes studerat, allt i dessa senare fall under villkor, jämte gott uppförande, av goda eller med beröm godkända kunskaper i moderna språk, latin eller historia, vilket villkor även gäller, om mot förmodan studerande med företrädesrätt ej skulle finnas vid läroverket. Stipendiat, som fortfarande gör sig förtjänt av stipendiet, behåller detsamma, så länge han vid läroverket studerar“.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 2,287 kronor 84 öre.

Småfåglarnes Vänners stipendiefond.

I maj 1898 skänktes av sällskapet "Småfåglarnes Vännen" i Vänersborg en summa av 1,000 kr. till läroverket att bilda en stip.-fond, varav årliga räntan utdelas "till eller flere lärjungar vid läroverket, företrädesvis till sådana, som jämte vitsord om god flit och gott uppförande visat intresse för djurskydds-saken och naturalhistoriens studium", dock med den inskränkning, att årligen 10 kr. besparas, tills dessa besparingar vuxit till 100 kr., då de tilläggas kapitalet o. s. v. allt framgent.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 3,096 kronor 53 öre.

1876 års Föreläsningförenings stipendiefond.

Genom gåvobrev den 21 april 1899 skänkte den då upplösta Vänersborgs Föreläsningförening en summa av 628 kr. 12 öre till läroverket för att utgöra grundkapitalet till ett stipendium, varav årliga räntan utdelas "till en eller flere välartade, flitige och skicklige lärjungar inom läroverket, företrädesvis till sådana, som ådagalägga goda kunskaper i modersmålet och visat framstående anlag vid dess behandling", dock med samma inskränkning, som i näst föregående stip. är föreskrivet.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 904 kronor 53 öre.

Läroverkets Fanfond

(se "1871 års abiturienters stipendiefond"!)

är avsedd till inköp och underhåll av en fana eller flagga åt läroverket.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 11 kronor 40 öre.

Läroverksadjunkten Johan Lindblads stipendiefond.

För denna stipendiefond hava av donatorerna uppsatts följande närmare bestämmelser:

"a) Den till Vänersborgs högre allmänna läroverk donerade fonden av ettusen (1,000) kronor förvaltas av läroverkets rektor och collegium på samma sätt och under samma ansvar som läroverkets övriga medel, och kapitalet utlånas mot högsta ränta, som med tillbörlig säkerhet kan erhållas;

b) Hälften ($\frac{1}{2}$) av årliga räntan insättes i sparbank eller liknande inrätt-

ning för att jämte räntas läggande till ränta därav bilda nytt kapital, och när detta sålunda bildade nya kapital vuxit till femhundra (500) kronor, lägges det tillsammans med det ursprungliga kapitalet och utlånas, varefter med halva årliga räntan å det sålunda ökade grundkapitalet förfares på samma sätt för bildande av nytt tilläggskapital av femhundra (500) kronor, som ånyo lägges till grundkapitalet, och så vidare alltjämt, till dess ett kapital av fyratusen (4,000) kronor bildats, varefter hela årliga räntan utdelas i enlighet med de i nästa mom. c) givna bestämmelser;

c) Intill dess det donerade grundkapitalet hunnit växa till ovan bestämda slutsumma av fyratusen (4,000) kronor, utdelas endast hälften av årliga räntan vid varje läsårs slut, enligt rektors och kollegiets bestämmande, till en eller flere välartade, flitige och skicklige lärjungar inom läroverket och företrädesvis till någon från läroverkets högsta klass utgående samt för framstående skicklighet i tyska språket vitsordad lärjunge.“

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 1,519 kronor 82 öre.

Fyra bröder Sandbergs Stipendiefond.

“Fyra bröder Sandbergs stipendiefond“, som genom gåvobrev av den 6 november 1912 skänktes till läroverket av herr C. P. Sandberg och hans hustru N. E. Sandberg, skall förvaltas av läroverkets rektor och kollegium på samma sätt och under samma ansvar som läroverkets övriga medel. Räntan av donerade beloppet årligen skall enligt kollegiets beprövande tilldelas någon yngling vid läroverket, vilken utmärkt sig genom flit, kunskap och gott uppförande, helst från Vänersborgs stad.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929..... 2,056 kronor 48 öre.

1886 års abiturienters stipendiefond.

1886 års abiturienter vid högre allmänna läroverket i Vänersborg, som i tacksam hågkomst av sin skoltid beslutat fira 25-årsminnet av studentexamen genom att till läroverket överlämna en inom deras krets insamlad stipendiefond, hava överlämnat denna under följande

Villkor och bestämmelser:

1:o. Fonden ställes under Högre Allmänna Läroverkets i Vänersborg förvaltning och skall bevaras fristående från andra läroverkets fonder under namn av “1886 års abiturienters stipendiefond“.

2:o. Fondens tillgångar överlämnas i form av en Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 5 % obligation å 1,000 kronor och skola förbli sålunda placerade, till dess utlottning av nämnda obligation sker eller förändrad placering av annan anledning kan finnas önskvärd. Dock må fondens tillgångar icke placeras annorledes än i hypotekskassans, svenska statens eller svensk kommuns obligation.

3:o. Fondens årliga avkastning utdelas vid slutet av varje läsår såsom ett

odelat stipendium till en av uppmuntran förtjänt, flitig och välartad lärjunge i någon av läroverkets högsta klasser (gymnasialringarna) för att sätta honom i tillfälle att under sommarferierna företaga någon längre eller kortare turist- eller studiefärd företrädesvis i Västergötland och Dalsland.

4:o. För att stipendiet aldrig skall minskas, överlämnas dessutom 100 kronor, insatta på sparkassa i Enskilda Banken i Vänersborg, vilken summa skall i banken innestå, till dess den genom räntor och eventuella gåvor vuxit till 500 kronor, varefter den lägges till och placeras på samma sätt som det övriga kapitalet, och hela räntan utdelas som stipendium.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 1,196 kronor 69 öre.

Gyllenheimska biblioteksfonden.

Genom K. Maj:ts beslut den 2 augusti 1918 och 27 september 1924 medgavs, att de läroverkets biblioteks- och materialkassa tillhöriga, av general-auditören E. G. Gyllenheim genom testamente den 6 oktober 1824 donerade frälserräntorna från $\frac{3}{4}$ mantal N. Torp i Bolstads socken, $\frac{1}{4}$ mantal Nyböle nr 1 i Frändefors socken finge avlösas. Avlösningsbeloppet bestämdes till resp. Kr. 3,857:75 och kr. 2,676. På samma gång föreskrevs, att de sålunda inflytande medlen skulle bilda en särskild vid läroverket förvaltd fond, som ej finge till kapitalet minskas utan årligen skulle ökas på det sätt, att en femtedel av den årliga räntan lades till kapitalet, samt att återstående fyra femtedelar av ränteavkastningen skulle användas i enlighet med testamentets föreskrift (till underhåll och tillökning av boksamling). Avlösningssummorna jämte av samme donator skänkta aktier i Göta Kanalbolag hava bokförts såsom en särskild fond benämnd Gyllenheimska biblioteksfonden.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 8,299 kronor 60 öre.

Hernströmska stipendiefonden.

I testamente av den 3 juli 1917 förklarade godsägaren Knut R. Hernström såsom sin yttersta vilja att av hans kvarlåtenskap skulle tilldelas:

Elementarläroverket för gossar i Vänersborg Tvätusenfemhundra (2,500) kronor till en stipendiefond, varav räntan må utgå årligen i ett stipendium, med företräde för en behövande lärjunge med särskild fallenhet för matematik.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 2,755 kronor.

Berginska stipendiefonden.

I testamente av den 2 december 1914 förordnade läroverksadjunkten P. G. Bergin att efter hans död skulle av behållningen i hans bo Ettusen (1,000) kronor överlämnas till högre allmänna läroverket i Vänersborg för att bilda en fond, vars årliga ränta skulle utdelas till en behövande, lovande, välartad yngling enligt kollegii närmare bestämmelser.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 1,068 kronor 43 öre.

August och Hillevid Carlbergs, född Zachrisson, minnesfond.

Genom testamente av den 23 aug. 1922 förordnade änkefru Hillevid Carlberg, att sedan vissa legat utgått och befintliga lösören realiserats, behållningen efter henne skulle avsättas till en fond, som skulle förvaltas av lärarekollegiet vid högre allmänna läroverket i Vänersborg och vars avkastning skulle utdelas till en eller två änkor efter avlidna lärare vid läroverket. Skulle vid tiden för utdelningen icke någon änka, som kan göra anspråk på utdelning finnas, skall hälften av avkastningen läggas till kapitalet och andra hälften utdelas såsom stipendier till lärjungar vid läroverket i enlighet med kollegiets beslut.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 18,802 kronor 8 öre.

Rektor G. Th. Bergmans stipendiefond.

Med anledning av att den 6 december 1926 100 år förflutit sedan förre rektorn vid härvarande läroverk G. Th. Bergman föddes, överlämnade Bergmans dotter, fru Gertrud Zachau den 16 november 1926 till läroverket ett belopp av 3,000 kronor i Svenska Statens obligationer och inskrivna i riksgäldskontorets statsskuldbok. Ovanstående belopp skulle utgöra en stipendiefond, för vilken följande bestämmelser skulle gälla: Fonden förvaltas av rektorsämbetet vid högre allmänna läroverket i Vänersborg. Om och när obligationerna inbetalas, skall kapitalet ånyo placeras i Svenska Statens obligationer, vilka skola inskrivas i statsskuldboken.

Fondens räkenskaper och förvaltning skola granskas i samma ordning, som läroverkets övriga räkenskaper.

Årliga räntan, eventuellt med någon fondering, utdelas enligt kollegiets beslut såsom stipendier till en eller flera manliga eller kvinnliga lärjungar, som iakttagit gott uppförande och god flit samt visat sig äga god studiebegåvning, varvid mindre bemedlade lärjungar i första rummet böra ifrågakomma.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 3,075 kronor 84 öre.

Bröderna Schmidts stipendiefond.

Den 4 april 1929 mottog läroverket från överfältveterinären P. Schmidt ett belopp av Tvåusen (2000) kronor, avsett att utgöra en stipendiefond, för vilken följande bestämmelser skulle gälla:

Fondens årliga avkastning skall, sedan en tiondel härav lagts till kapitalet, av rektor vid läroverket, efter av läroverkskollegium avgivet yttrande, såsom stipendium tilldelas en välartad yngling, som vid läsårets slut blivit uppflyttad till läroverkets högsta klass.

För den händelse två eller flera lärjungar skulle anses vara lika förtjänta av stipendiet, skall företräde givas den, som framför annan befinnes vara i behov av understöd.

Om stipendiet något år icke skulle komma att utdelas, skall beloppet läggas till kapitalet.

Kapitalbehållning den 30 juni 1929 2,020 kronor 83 öre.

Nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning budgetåret 1 juli 1928—30 juni 1929.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden ...	8,97	2,535,28	—	2,544,25	343,86	2,118,22	82,17	2,544,25
Ljus- och vedkassan	4,571,17	9,872,91	—	14,444,08	—	11,386,71	3,057,37	14,444,08
Biblioteks- och ma- teriellkassan.....	4,545,48	6,593,63	—	11,139,11	—	7,092,35	4,046,76	11,139,11
Premie- o. fattigkass.	1,240,71	449,86	—	1,690,57	—	415,10	1,275,47	1,690,57
Summa	10,366,33	19,451,68	—	29,818,01	343,86	21,012,38	8,461,57	29,818,01

Under budgetåret 1 juli 1928—30 juni 1929 har åtgått för underhåll och tillökning av

- a) boksamlingarna..... Kr. 1,158: 45
- b) lärjungebiblioteket „ 1,127: 90
- c) den övriga undervisningsmaterielen... „ 1,514: 65
- d) inredningsmaterielen „ 860: 30

Kap. V. Byggnader och inredning m. m.

19. Under förra årets sommarferier ommålades dels taken å gymnastikbyggnaden, materialboden och cykelstallet, dels en del dörrar och fönster.

För bibliotekets räkning har anskaffats ett större och 2 mindre kortfackskåp. Ett skåp har anskaffats till rektorsexpeditionen, ett annat för undervisningen i kvinnlig slöjd.

Beskrivning å byggnaderna.

Läroverkets huvudbyggnad innehåller förutom kollegierum och högtidssal 21 rum, varav 16 användas till klassrum, ett till s. k. grekrum, ett till rektorsexpedition, ett litet väntrum, ett till rum för vaktmästaren och ett till materialrum.

Läroverkets s. k. annexbyggnad innehåller 13 rum, använda på följande sätt: 2 för biologi-, 4 för fysik-, 3 för kemi-, 2 för tecknings- och ett för musikundervisningen samt ett såsom lokal för biblioteket.

I gymnastikbyggnaden finnas utom gymnastiksal 3 omklädningsrum, ett rum för materielen och ett för gymnastikläraren, 2 s. k. frukostrum samt vaktmästarbostad om 3 rum och kök. Å gården mellan gymnastik- och annexbyggnader finnes en materialbod för förvaring av idrottsmateriel.

1927 års skolorganisation ställer ökade krav på lokaler; till- (eller på-) byggnad kommer att äga rum under den närmaste tiden.

Uppvärmningen av huvud- och annexbyggnaderna sker med varmvatten, i gymnastikbyggnaden med lågtrycksånga.

Luftväxlingen sker medelst E. A. Wimans system.

Belysningen är överallt elektrisk.

Endast tvåsitsiga skolbänkar användas. De hava fullständigt renoverats under de senare åren.

Alla sittplatser äro så anordnade, att dagen infaller från vänster.

Den till lekar avsedda skolgårdens ytvidd är 3638 m².

Kap. VI. Tillsyn, examina och årsavslutning m.m.

Inspektion har icke förekommit under året.

20.

Vid slutet av vårterminen samt vid början av höstterminen 1929 anmälde sig 80 inträdessökande till provning. Av dessa godkändes 57 till den klass, vari de sökt inträde, och 5 till närmast lägre klass. Av de förra måste 2 på grund av bristande plats avvisas, av de senare uteblevo 2.

16 lärjungar intogos efter att vid andra läroverk hava erhållit godkända betyg.

Vid innevarande termins början anmälde sig 11 inträdessökande till provning. Av dessa godkändes 10, vilka samtliga vunno inträde i läroverket.

Student- och realskolexamen.

Vårterminen 1929 hade till studentexamen anmält sig 39 läroverkets lärjungar — 13 å realgymnasium, 21 å latingymnasium utan och 5 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga provningen förklarades 36 lärjungar berättigade till muntlig provning.

Den *muntliga* provningen ägde rum den 4, 5 och 6 juni under ledning av professorn C. V. L. Charlier, domprosten F. I. Fähræus samt lektorn G. A. Lené såsom censorer, i närvaro av läroverkets inspektor vattenrättsdomaren H. von Sydow och f. d. adjunkten K. Ewerth, doktorn G. Halldén, landskamreraren C. Malm, landshövdingen A. von Sneidern och kraftverksdirektören N. E. Sylwan, de senare såsom av H. H. Eforus inbjudna vittnen.

Därvid blevo 35 lärjungar godkända.

Höstterminen 1929 anmälde sig till studentexamens avläggande 1 lärjunge å realgymnasium samt 3 lärjungar å latingymnasium utan grekiska. Samtliga godkändes i den skriftliga provningen.

I den muntliga provningen, vilken ägde rum den 6 december under ledning av professorerna Ö. Bergstrand, H. Larsson och K. F. Sundén såsom censorer samt försiggick i närvaro av läroverkets inspektor vattenrättsdomaren H. von Sydow samt fältläkaren K. G. Cedergren, f. d. adjunkten K. Ewerth och kyrkoherden G. Helander, godkändes samtliga examinander. I den munt-

liga provningen deltog två lärjungar från högre allmänna läroverket i Skara. Båda godkändes.

Innevarande vårtermin hava till undergående av skriftlig och muntlig provning för studentexamen anmält sig 42 läroverkets lärjungar — 15 å realgymnasium, 13 å latingymnasium utan och 14 å latingymnasium med grekiska. Av dessa hade dock en lärjunge å latingymnasium med grekiska, som på grund av sjukdom varit frånvarande från skolan sedan den 28 januari, icke infunnit sig. I den skriftliga provningen förklarades 36 lärjungar berättigade till muntlig provning.

Muntlig provning har ägt rum den 19, 20 och 21 maj under ledning av domprosten F. I. Fähræus samt professorerna B. O. E. Ekwall och A. J. Malmquist såsom censorer, i närvaro av f. d. adjunkten K. Ewerth, kyrkoherden G. Helander, landssekreteraren G. Lidströmer, borgmästaren R. Sandén samt landshövdingen A. von Sneidern såsom av H. H. Eforus utsedda vittnen.

Härvid ha 34 lärjungar godkänts.

Vårterminen 1929 hade till realskolexamen anmält sig 23 läroverkets lärjungar. I den skriftliga provningen förklarades 21 lärjungar berättigade till muntlig provning.

Muntlig provning ägde rum den 31 maj i närvaro av läroverkets inspektor vattenrättsdomaren H. von Sydow samt av stadsfullmäktige utsedda vittnen: direktören E. Anderson, landshövdingen A. von Sneidern och redaktören K. G. Wassénus.

Härvid godkändes 19 examinander, en lärjunge infann sig icke till provningen.

Höstterminen 1929 hade till realskolexamen anmält sig en läroverkets lärjunge. Denne godkändes såväl i den skriftliga som i den muntliga provningen. Denna senare ägde rum den 11 december i närvaro av läroverkets inspektor, vattenrättsdomaren H. von Sydow samt av Stadsfullmäktige i Vänersborg utsedda vittnen direktören E. Anderson, disponenten O. von Nolting och redaktören K. G. Wassénus.

Innevarande vårtermin hava till realskolexamen anmält sig 16 läroverkets lärjungar, varjämte 4 privatister hit hänvisats för examens undergående. I den skriftliga provningen hava samtliga läroverkets lärjungar och 3 privatister förklarats berättigade till muntlig provning. Denna skall taga sin början den 30 maj.

Under kalenderåret 1929 hava vid läroverket avlagts följande *füllnadsprovningar*:

a) till studentexamen: i kristendom 1, i modersmålet 1, i franska å realgymnasium 1, i matematik å latingymnasium 1, i fysik å realgymnasium 3, i fysik å latingymnasium 1, i biologi 2 och i kemi 5.

b) till realskolexamen: ingen.

Årsavslutning.

Årsavslutning med förhör och uppvisningar kommer enligt H. H. Efori 23. beslut att äga rum i följande ordning:

Uppvisning i sång och musik äger rum i läroverkets aula fredagen den 6 juni kl. 6 e. m. Uppvisning i *gymnastik* samma dag kl. 12 midd. i gymstiksalen.

Utställning av under året utförda arbeten i *teckning* hålles i tecknings-salen fredagen den 6 juni kl. 4—6 e. m.; utställning av utförda arbeten i *slöjd* hålles å slöjdskolans lokal torsdagen den 5 juni kl. 4—6 e. m.

Förhör i läroämnena anställs lördagen den 7 juni kl. 9,30—11,25 f. m.

Efter förhörens slut sker samling i aulan, då premier och stipendier utdelas och flyttningen tillkännagives, varefter ungdomen *hemförlovas*.

Att övervara årsavslutningen och därmed förenade förhör och uppvisningar får jag vördsamt inbjuda herr landshövdingen A. von Sneidern, stadens myndigheter, lärjungarnas föräldrar och målsmän samt alla andra, som med välvilligt intresse omfatta läroverket och dess verksamhet.

Kap. VII. Övriga meddelanden.

Nästa läsår börjar med allmänt approp torsdagen den 28 nästa augusti 24. kl. 5,30 e. m. Höstterminen kommer att sluta den 20 påföljande december; vårterminen börjar den 10 januari och avslutas den 9 juni 1931.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig senast torsdagen den 21 augusti kl. 11—12 f. m. Prövningarna börja lördagen den 23 augusti kl. 9 f. m.

Herrar ämneslärare sammanträda lördagen den 23 augusti kl. 8,45 f. m.

Vänersborg i maj 1930.

Ernst Lundberg.

Tillägg.

Ordning vid förhören den 7 juni 1930.

Klass. ring.	9,15— 9,30	9,30—10,05	10,10—10,45	10,50—11,25
Ring III	M o r g o n b ö n	L. A. <i>Grekiska</i> : Steen L. B. <i>Matem.</i> : Urelius R. <i>Matem.</i> : Lundberg	L. <i>Modersm.</i> : Månsson R. <i>Franska</i> : Sobel	L. <i>Franska</i> : Wahlén R. <i>Historia</i> : Liljeqvist
Ring L. II ⁴		<i>Franska</i> Wahlén	<i>Kristendom</i> Steen	<i>Latin</i> Armini
Ring L. I ⁴		<i>Geografi</i> Liljeqvist	<i>Franska</i> Reimers	<i>Latin</i> Schultz
Ring I ³		L. <i>Latin</i> : Rydholm R. <i>Matem.</i> : Munthe	<i>Tyska</i> Nilsson	<i>Historia</i> Brieskorn
Klass 5a		<i>Kemi</i> Dahl	<i>Geografi</i> Liljeqvist	<i>Tyska</i> Reimers
Klass 5b		<i>Biologi</i> Rehlin	<i>Modersmålet</i> Rydholm	<i>Engelska</i> Sobel
Klass 4		<i>Tyska</i> Gustafsson	<i>Historia</i> Armini	<i>Biologi</i> Sjögren
Klass 3		<i>Matematik</i> Olsson	<i>Modersmålet</i> Gustafsson	<i>Geografi</i> Flensburg
Klass 1 ⁵		<i>Tyska</i> Flensburg	<i>Matematik</i> Dahl	<i>Geografi</i> Dahl
Klass 2 ⁴		<i>Engelska</i> Månsson	<i>Fysik</i> Munthe	<i>Matematik</i> Rehlin
Klass 1 ⁴	<i>Geografi</i> Schultz	<i>Tyska</i> Schultz	<i>Kristendom</i> Väring	

Samtliga förhör försiggå i klassrummen.

Kl. 11,30 f. m. avslutning i aulan.

Upplysningar för inträdessökande till kl. 1.

1. Inträdessökande till första klassen av femårig realskola, som med vitsord om minst godkända insikter i ämnena kristendomskunskap, modersmålet, räkning och geometri, geografi, naturkunnighet samt historia genomgått lägst fjärde klassen av folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, skall för intagning i sagda klass av realskolan vid anställd prövning i modersmålet och räkning visa sig äga det kunskapsmått, som genomgång av folkskolans fjärde klass avser att bibringa.

2. Inträdessökande till första klassen av fyraårig realskola, som med vitsord om minst godkända insikter i samtliga i nästföregående moment angivna ämnen genomgått sjätte klassen av sex- eller sjuårig folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, skall för intagning i sagda klass av realskolan vid anställd prövning i modersmålet och räkning visa sig äga det kunskapsmått, som dylik skolform avser att bibringa.

3. Beträffande andra inträdessökande än dem, som i mom. 1 och 2 omförmälas, erfordras för intagning i första klassen av den femåriga realskolan att vid anställd prövning i ämnena kristendomskunskap, modersmålet, räkning och geometri, geografi, naturkunnighet samt historia hava visat sig äga det i mom. 1 nämnda kunskapsmättet och för intagning i första klassen av den fyraåriga realskolan att vid anställd prövning i nu angivna ämnen hava visat sig äga det i mom. 2 nämnda kunskapsmättet.

4. Sådana vitsord från folkskola, som i mom. 1 och 2 avses, må icke vara förvärvade tidigare än under kalenderåret näst före det, under vilket inträde sökes.

Ur den nya läroverksstadgan meddelas följande bestämmelser:

§ 7. Lärjunge i de två högsta klasserna av realskolan äger rätt att, efter av målsman hos rektor gjord skriftlig anmälan, frikallas från undervisningen i ett av ämnena tyska, engelska och matematik, i det sistnämnda ämnet helt eller delvis. Lärjunge må utan hinder av sådan befrielse kunna i vederbörlig ordning uppflyttas till högre klass samt jämväl undergå realexamen enligt den för läroverkets lärjungar stadgade ordningen; dock må lärjungen i båda fallen endast efter särskild prövning i ämnet och under de villkor i övrigt, som stadgas i § 37, vinna inträde å gymnasiet.

§ 9. Lärjunge i gymnasiets två högsta ringar skall, på sätt i denna paragraf — — — sägs, deltaga i undervisningen dels i vissa för de olika gymnasieformerna bestämda *fasta* läroämnen, dels i vissa fritt *tillvalda* läroämnen, dels utföra visst *enskilt arbete*, dels ock deltaga i undervisningen i vissa *övningsämnen*.

Samtliga de fasta och tillvalda läroämnena, i vilka lärjungen åtnjuter undervisning, utgöra hans *ämnesgrupp*.

A. Fasta ämnen äro:

å latingymnasiet: kristendomskunskap, modersmålet, latin, historia med samhällslära samt ett av de på latingymnasiets timplan upptagna främmande levande språken;

å realgymnasiet: kristendomskunskap, modersmålet, historia med samhällslära, matematik samt ett av de på realgymnasiets timplan upptagna främmande levande språken;

B. Utom i de fasta ämnena är lärjunge skyldig att deltaga i undervisningen i tre läroämnena, valda bland de på timplanen för de båda högsta ringarna å den linje han tillhör upptagna ämnena.

För lärjunge, som tillväljer grekiska, må, därest han så önskar, antalet tillvalda ämnen inskränkas till två.

Undervisning i tillvalsämne skall anordnas, om minst fem lärjungar i ringen — — eller det lägre antal, som skolöverstyrelsen på grund av särskilda omständigheter må kunna medgiva, anmält sig skola deltaga i denna undervisning.

Där rektor och klasskonferens — — — finna sådant kunna lämpligen ske, må lärjunge deltaga i undervisningen, utom i de i hans ämnesgrupp ingående ämnena, i ytterligare ett ämne (*tilläggsämne*), fritt valt bland de å timplanen för gymnasiet två högsta ringar upptagna ämnen, i vilka undervisning enligt den för läsåret gällande arbetsordningen är anordnad vid läroverket.

Lärjunge skall, såvida ej skolöverstyrelsen i särskilda fall medgiver undantag, före den 15 april det år, då han uppflyttas till gymnasiet näst högsta årsklass, till rektor inlämna av målsman godkänd skriftlig uppgift såväl å det eller de främmande levande språk, han önskar medtaga bland sina fasta ämnen, som ock å de tillvalsämnena, i vilka han önskar åtnjuta undervisning under påföljande läsår.

§ 37. I fråga om lärjunge, som för fortsatta studier önskar övergå från realskolan till gymnasiet, skall gälla:

a) Lärjunge, som flyttats från näst högsta klassen av realskolan och antingen erhållit minst vitsordet Godkänd i samtliga å timplanen för nämnda klass upptagna läroämnena, däri inbegripet även franska, eller vid anställd prövning visat sig äga föreskrivna kunskaper i läroämne, i vilket han icke åtnjtit undervisning i sagda klass eller i vilket han erhållit lägre vitsord än Godkänd, är berättigad att, — — — vinna inträde i första ringen av fyraårigt gymnasium; dock att lärjunge, som blivit godkänd i modersmålet och i samtliga övriga läroämnena utom ett, må kunna, därest hans betygssumma i de läroämnena, i vilka han erhållit vitsordet Godkänd eller därutöver, med sammanlagt minst två betygsheter överstiger sistnämnda ämnens antal, av kollegiet förklarad berättigad till inträde.

b) Lärjunge, som avlagt realexamen och antingen erhållit minst vitsordet Godkänd i samtliga å timplanen för realskolans högsta klass upptagna läroämnen, däri inbegripet även franska, eller vid anställd prövning visat sig äga föreskrivna kunskaper i ämne, vilket icke ingått i hans examen eller i vilket han erhållit lägre vitsord än Godkänd, är såvida icke mer än två år förflutit efter avlagd realexamen, berättigad att, — — — vinna inträde i första ringen av treårigt gymnasium; dock att lärjunge, som blivit godkänd i modersmålet och samtliga övriga läroämnen utom ett, må kunna, därest hans betygssumma i de läroämnena, i vilka han erhållit vitsordet Godkänd eller därutöver, med sammanlagt minst två betygsenheter överstiger sistnämnda ämnens antal, av kollegiet förklaras berättigad till inträde.

c) Vad under punkten b) blivit sagt gäller i tillämpliga delar lärjunge, som efter avlagd realexamen söker inträde i andra ringen av det fyraåriga gymnasiet, dock att dylik lärjunge skall undergå å latinlinjen i ämnet latin och å reallinjen i ämnena matematik, fysik och kemi särskild prövning, avseende de i sagda ämnena i första ringen inhämtade kunskaperna.

§ 38. Lärjunge, som önskar — — — övergå från realskola till gymnasium i annan ordning än den i — — — och § 37 angivna, ävensom lärjunge, vilken med målsmans bifall vill övergå från en bildningslinje till en annan, skall, där så prövas nödigt, i vanlig ordning ådagalägga, att han äger de insikter, varom i — — — § 37 stadgas.

§ 40. Lärjunge, som erhållit flyttning från realskolas näst högsta klass, skall med företeende av målsmans skriftliga medgivande hos rektor anmäla, huruvida han önskar fortsätta i realskolans högsta klass eller övergå till gymnasium.

§ 95: 2. Lärjunge å latingymnasiet skall delta i den skriftliga prövningen i modersmålet, latin samt det främmande levande språk, som ingår i de till hans ämnesgrupp hörande fasta ämnena.

Lärjunge å realgymnasiet skall delta i den skriftliga prövningen i modersmålet, matematik samt det främmande levande språk, som ingår i de till hans ämnesgrupp hörande fasta ämnena.

Utöver de nu nämnda skriftliga proven må lärjunge efter eget val undergå skriftlig prövning i annat ämne.

